

วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

**Journal of Educational Administration
Silpakorn University**

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2564)

Vol. 12 No.1 (January - June 2021)

Print ISSN 1906 - 8255

Online ISSN 2697 - 4541

วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

Journal of Educational Administration, Silpakorn University

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564) Vol. 12 No. 1 (January – June 2021)

แบบตีพิมพ์ (Print) ISSN 1906 - 8255

รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Online) ISSN 2697 - 4541

ผู้จัดพิมพ์	ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
ที่ปรึกษาบรรณาธิการ	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
บรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ
กองบรรณาธิการ	ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กาญจนา คุณารักษ์ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ ศาสตราจารย์ ดร.ฐาปนา บุญหล้า (สมาคมการค้านักธุรกิจสากล) ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย (มหาวิทยาลัยศิลปากร) ศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร) รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ คุณารักษ์ (มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย) รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (มหาวิทยาลัยคริสเตียน) รองศาสตราจารย์ ดร. จินฉนวน ปะโคทัง (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี) รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) รองศาสตราจารย์ ดร. พัทธนา แสงศักดิ์ (มหาวิทยาลัยปทุมธานี) รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญศรี (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี) รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (มหาวิทยาลัยศิลปากร) รองศาสตราจารย์ ดร. นวลฉวี ประเสริฐสุข (มหาวิทยาลัยศิลปากร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ ไทยมา (มหาวิทยาลัยศรีปทุม) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสวียน เจนเขว้า (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศันสนีย์ จะสุวรรณ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา แซ่ม้อย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร (มหาวิทยาลัยศิลปากร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว (มหาวิทยาลัยศิลปากร)

	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังธนอมศักดิ์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร)
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา (มหาวิทยาลัยศิลปากร)
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร)
	อาจารย์ ดร.ศักดา สถาพรวงษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์)
	อาจารย์ ดร.ปฐมพร อินทรางกูร ณ อยุธยา (มหาวิทยาลัยธนบุรี)
	อาจารย์ ดร.สงบ อินทรมณี (สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์)
	อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร)
	อาจารย์ ดร.วิมล จันทรแก้ว (สถาบันรัชต์ภาคย์)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเป็นสื่อกลางแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาทั้งในและนอกสถาบัน 2. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
กำหนดเผยแพร่	ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม – มิถุนายน และ กรกฎาคม – ธันวาคม)
ข้อมูลการติดต่อ	บรรณาธิการ วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000 โทรศัพท์/โทรสาร 093-9793455 จังหวัดนครปฐม

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564) วารสารฉบับนี้ยังคงมีบทความวิจัยที่เข้มข้น และน่าสนใจหลายเรื่องที่คุณผู้่านิพนธ์ส่งเข้ามาเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและมีบทความที่ผ่านการคัดเลือกให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ จำนวน 5 เรื่อง แบ่งเป็นบทความวิจัยภายในมหาวิทยาลัยจำนวน 4 เรื่อง และมีบทปริทัศน์หนังสืออีก 1 เรื่อง ในเรื่องสีจิ้นผิง ยุทธศาสตร์การบริหารประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับยุคปัจจุบันในการบริหารประเทศ

กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณคุณผู้่านิพนธ์ทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจส่งบทความวิจัยมาตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาในการพิจารณาต้นฉบับ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและวงวิชาชีพด้านการบริหารการศึกษาของประเทศต่อไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย (Research Articles)

กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

วรตну หนูทอง และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์

THE EDUCATIONAL SUPERVISION PROCESS IN BANGPAE SCHOOLCLUSTER 2

UNDER THE RATCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

WARADANOO NOOTONG and PRASERT INTARAK.....1

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

จิริญญิกา จันทรขึ้น และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์

PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT OFTHE SCHOOL NETWORK FOR

EDUCATIONAL QUALITYIMPROVEMENT 3 UNDER THE RATCHABURI PRIMARY

EDUCATIONALSERVICE AREA OFFICE 1

JIRUNYIKA JANCHUEN and PRASERT INTARAK.....18

แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า)

ไอลดา สุขสี และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์

THE GUIDELINES OF KNOWLEDGE MANAGAMENT IN PAMAI – AUTIT 15

(BAN MUANG TAO) SCHOOL

ILADA SUKSEE and PRASERT INTARAK.....37

การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ)

ไอลดา แก้วโพธิ์ และ สงวน อินทร์รักษ์

PROJECT EVALUATION: SARTPRARACHA PROJECT FOR LEARNING CENTER DEVELOPMENT

BASED ON PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY OF WAT RAIKING (SUNTORNUTIS)

SCHOOL

ILADA TAEWPHO and SANGUAN INRAK.....55

สารบัญ

หน้า

บทปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

สีจิ้นผิง ยุทธศาสตร์การบริหารประเทศ

ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์

SAKDIPAN TANWIMONRAT.....71

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Peer Review).....84

กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

THE EDUCATIONAL SUPERVISION PROCESS IN BANGPAE SCHOOLCLUSTER 2

UNDER THE RATCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วรตну หนูทอง¹

WARADANOO NOOTONG

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

PRASERT INTARAK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 2) แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ รวมทั้งสิ้น 23 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศตามแนวคิดของแฮริส (Harris) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวกของงาน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านการประเมินสภาพงาน

2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 1.ควรกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานและนำผลการประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 2.ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 3.ควรนำทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศศึกษามาประยุกต์ใช้ 4.ควรมีการสำรวจความต้องการของครูเพื่อวางแผนการดำเนินงาน 5) ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหา

คำสำคัญ: กระบวนการนิเทศการศึกษา

¹นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาคสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to find: 1) the educational supervision process in Bangpae School cluster 2 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2 and 2) the development of the educational supervision process in Bangpae School cluster 2 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The population comprised school of director, and head, academics affairs teachers in Bangpae School cluster 2 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2, with a total of 23 respondents. The research instrument was a questionnaire on the educational supervision process of Harris 's concepts and focus group discussion. The data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of this research were as follow:

1. The educational supervision process in Bangpae School cluster 2 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2, as a whole and as an individual were at a high level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean: coordinating, directing, prioritizing, designing, allocating resources, and assessing.
2. The guidelines for development of educational supervision processes in Bangpae School cluster 2 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2 were as follow: 1. It should set the performant criteria and evaluate performance, 2. It should prioritizing problem in school, 3. It should apply supervision principle in school, 4. it should survey of need assessment of the teachers, 5. It should give and opportunities for teachers to solve the problem.

Keyword: THE EDUCATIONAL SUPERVISION PROCESS

บทนำ

สภาพการณ์ในปัจจุบันสังคมโลกได้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ได้มีวิวัฒนาการและความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เกิดการแข่งขันในทุกด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษา จึงจำเป็นต้องพัฒนาคน และประเทศชาติให้พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างศักยภาพให้สามารถดำรงอยู่ในประชาคมภูมิภาค และโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จึงมีการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มีจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีสู่การปฏิบัติในระยะยาว โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและ

ติดตามประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ(สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2563) มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ที่ว่าการศึกษาคือต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลก ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายคือ การมุ่งเน้นการสร้างโอกาส ความเสมอภาคทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อสร้างการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัตเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวหน้าข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งต้องพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง (Relevancy)(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 หมวด 7 ว่าด้วยเรื่องครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในมาตรา 52 กำหนดไว้ดังนี้ กระทรวงต้องส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก, 18)

การนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ต้องอาศัยหลักวิชา และมีความเป็นระบบตามลักษณะงานที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพที่แท้จริงในปัจจุบัน เนื่องจากมีการพัฒนาทางสังคมและเทคโนโลยีมีความเปลี่ยนแปลงมากมาย (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และรมณัฏฐา ญัฐธัญจิร ,2563) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพพร้อมรับกับสังคมที่ไร้พรมแดน สามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข นับว่าเป็นเรื่องที่ทำนาย กระบวนการนิเทศจึงเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ (Objective)

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

จากแนวคิดของแฮร์ริส (Harris) เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารควรใส่ใจ และมีความเข้าใจในเรื่องของขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับบุคลากรในการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ ดังแผนภูมิที่ 1

กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
1. การประเมินสภาพงาน (Assessing) 2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) 3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) 4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) 5. การประสานงาน (Coordinating) 6. การอำนวยการ (Directing)

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : Ben M. Harris, **Supervisory Behavior in Education**, 3rd ed. (Englewood Cliffs, New jersey: Prentice-Hall, 1985), 13-15.

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการรักษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 23 คน ทั้งนี้ไม่รวมผู้วิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. เพศ หมายถึง เพศหญิง หรือ เพศชาย
2. อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่า 30 ปี
2) 30-40 ปี 3) 41-50 ปี และ 4) 51 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุด หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) ปริญญาโท 4) สูงกว่าปริญญาโท

4. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน 3) หัวหน้างานวิชาการ

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ไม่เกิน 5 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี และ 4) 16 ปีขึ้นไป

ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของแฮร์ริส (Harris) มีกระบวนการ ดังนี้

1. การประเมินสภาพงาน (Assessing) หมายถึง กระบวนการศึกษาสภาพต่าง ๆ ที่เป็นอยู่เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาหรือพิจารณาถึงธรรมชาติ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การสังเกตถึงสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบนำไปสู่การจำแนกแยกแยะ การทบทวน โดยการทำซ้ำหรือตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ โดยการวัดพฤติกรรมการทำงานอย่างพินิจพิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ

2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศแต่ละเรื่อง โดยเสนอวิธีการนิเทศและวิธีการปฏิบัติ เพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้ การจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก

3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) หมายถึง การจัดระบบของปัญหาที่มีความใกล้เคียงให้เป็นกลุ่ม เพื่อความสะดวกในการจัดนิเทศ การคิดล่วงหน้าถึงการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรให้พร้อมในการปฏิบัติงานและการกำหนดโครงการหรือแผนปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียนตามที่ได้คิดไว้

4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) หมายถึง การกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้การจัดแบ่งทรัพยากรให้บุคลากร หรือโครงการ

การแบ่งปันทรัพยากรตามความต้องการที่กำหนดไว้การกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับจุดมุ่งหมายเฉพาะ และการกำหนดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง กระบวนการประสานการทำงานให้เกิดความร่วมมือ และการดำเนินงานภายใน สร้างความสามัคคีพร้อมเพรียงในการทำงาน การชี้แจงงานให้บุคลากรจะต้องปฏิบัติ

6. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง กระบวนการทำให้เกิดสภาพที่เหมาะสมในการดำเนินการตามแผนให้มากที่สุด โดยการแต่งตั้งบุคลากรหรือคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ กำหนดแนวทางหรือระเบียบปฏิบัติในการทำงาน และกำหนดทางเลือกไว้ให้สามารถตัดสินใจอย่างหลากหลายเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม และ 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ซึ่งแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้ (forced choice) ให้ข้อมูลเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของแฮริส (Harris) โดยผู้วิจัยนำมาจากแบบสอบถามของนางสาวชุติมา แยมจำเมือง(ชุติมา แยมจำเมือง ,2554)

แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ธ (Likert's, 1967)

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อหาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดย นางสาวชุติมา แยมจำเมือง จากงานวิจัยเรื่อง “กระบวนการนิเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรซึ่งหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ. 977 (ชุติมา แยมจำเมือง, 2554)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้
2. จัดเตรียมแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากประชากร ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการ และหัวหน้างานวิชาการ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง พร้อมนัดหมายวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียน ใช้มัชฌิมเลขคณิต (μ) และ ส่วนเบี่ยงเบน (σ) ไปเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best,1970)
3. การหาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยการใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ซึ่งได้ประเด็นจากคำถาม ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม และผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการรักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และข้าราชการครู รวมผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทั้งหมด 2-3 คน จากการเลือกตัวแทนจำนวน 12 โรงเรียน ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ดังนี้
 - 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการ ได้แก่ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันสำเร็จการศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
 - 2) หัวหน้างานวิชาการ ได้แก่ ครูที่เป็นข้าราชการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นการจัดเตรียมโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยการศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน เอกสาร ตำรา วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำเครื่องมือมาใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะ จากนั้นจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง เรื่องกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

ผลการวิเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ว่าอยู่ในระดับใดผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้มัธยฐานเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำมาเปรียบเทียบตามแนวคิดของเบสท์ (Best) จะเห็นวากกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มโดยภาพรวม

(N=23)

กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	ระดับ
1. การประเมินสภาพงาน	3.97	0.62	มาก
2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน	4.01	0.60	มาก
3. การออกแบบวิธีการทำงาน	3.99	0.53	มาก
4. การจัดสรรทรัพยากร	3.98	0.47	มาก
5. การประสานงาน	4.23	0.62	มาก
6. การอำนวยความสะดวก	4.14	0.69	มาก
รวม	4.05	0.51	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.05$, $\sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประสานงาน ($\mu=4.23$, $\sigma=0.62$) ด้านการอำนวยความสะดวก ($\mu=4.14$, $\sigma=0.69$) ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ($\mu=4.01$, $\sigma=0.60$) ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ($\mu=3.99$, $\sigma=0.53$) ด้านการจัดสรรทรัพยากร ($\mu=3.98$, $\sigma=0.47$) และด้านการประเมินสภาพงาน ($\mu=3.97$, $\sigma=0.62$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

จากการวิเคราะห์ระดับกระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 รายด้านทั้ง 6 ด้าน คือ 1) การประเมินสภาพงาน 2) การจัดลำดับความสำคัญของงาน 3) การออกแบบวิธีการทำงาน 4) การจัดสรรทรัพยากร 5) การประสานงาน 6) ด้านการอำนวยความสะดวก นำมาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังตารางที่ 5 จนถึงตารางที่ 10 และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด พร้อมทั้งนำไปทำการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยเรียนเชิญผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อหาแนวทางการ

พัฒนากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิเคราะห์แต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการประเมินสภาพงาน

ผู้บริหารควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงาน โดยดูจากหน้าที่ ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผู้บริหารควรใส่ใจถึงกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อพิจารณาหาข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน รวมไปถึงการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของครูผู้สอนว่ามีเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียนหรือไม่ ทั้งนี้ผู้บริหารและครูควรมีการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานเพื่อนำผลการประเมินไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

2. ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน

ผู้บริหารควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการศึกษาในการวางแผนและดำเนินงาน โดยสำรวจความต้องการของครู ทั้งนี้ผู้บริหารและครูควรมีเกณฑ์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเร่งแก้ปัญหาตามความเร่งด่วน และควรกำหนดทางเลือกอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของครูที่ต่างกัน

3. ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน

ผู้บริหารหมั่นทบทวน และศึกษาความรู้อย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ เพื่อจะได้นำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงาน และผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล มุ่งส่งเสริมให้ครู และบุคลากรพัฒนาตนเองสม่ำเสมอเกี่ยวกับวิธี เทคนิคการจัดการเรียนการสอน สร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. ด้านการจัดสรรทรัพยากร

ผู้บริหารและคณะครูควรวางแผนและประชุมร่วมกัน เพื่อสำรวจความต้องการของครู โดยคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพและความจำเป็น นำข้อบกพร่องหรือจุดที่ควรพัฒนาของแต่ละโครงการมาพิจารณาประกอบเพื่อใช้ในการคาดคะเนการใช้ทรัพยากรตามความต้องการของครู โดยมีมติที่ประชุมเป็นเอกฉันท์ร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาและควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งหากมีการจัดสรรไปแล้วแต่ไม่เพียงพอหรือมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

5. ด้านการประสานงาน

ผู้บริหารควรมีการประสานงาน และชี้แจงงานกับทุกฝ่ายก่อนการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้การดำเนินงานราบรื่น อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรมือใหม่ที่จะต้องปฏิบัติงาน สร้างความมั่นใจการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

6. ด้านการอำนวยความสะดวก

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อตอบสนองความต้องการของครูและผู้เรียน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการนิเทศ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนกรนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กระบวนกรนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงมีขมิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร และ ด้านการประเมินสภาพงาน ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 กระบวนกรนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ด้านการประเมินสภาพงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการทบทวนโดยการทำซ้ำหรือตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ มีขมิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษาหรือพิจารณาถึงธรรมชาติและความสัมพันธ์ของสภาพการณ์ต่าง ๆ มีการสังเกตถึงสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบเพื่อนำไปสู่การจำแนกแยกแยะได้ และมีการวัดพฤติกรรมการทำงานอย่างจริงจังวิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ มีขมิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.2 กระบวนกรนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงานโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีการกำหนดจุดประสงค์กรนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ มีขมิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดเป้าหมายกรนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ มีการเสนอวิธีการนิเทศและวิธีการปฏิบัติ เพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้ และ มีการจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก มีขมิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.3 กระบวนกรนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีการเขียนโครงการหรือแผนปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียนตามที่คิดไว้ มีขมิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ มีการจัดระบบของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและจัดปัญหาที่มีความใกล้เคียงให้เป็นกลุ่ม เพื่อความสะดวกในการจัดนิเทศ มีการเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้ และมีการคิดล่วงหน้าถึงหลักการหรือแนวคิดต่าง ๆ ที่จะมาใช้ในการนิเทศในแต่ละกลุ่มปัญหามีขมิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.4 กระบวนกรนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ด้านการจัดสรรทรัพยากรโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรหรือโครงการให้

ทั่วถึงตามที่กำหนด มีมีขัณมีเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ มีการแบ่งปันทรัพยากรให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้ มีการกำหนดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับโครงการหรือการปฏิบัติงานที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ และมีการกำหนดทรัพยากรให้แก่บุคลากร หรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้ มีมีขัณมีเลขคณิตน้อยที่สุด

1.5 กระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการประสานงานโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีการสร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีมีขัณมีเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ มีการประสานงานการทำงานให้เกิดความร่วมมือ และการดำเนินงานภายใน และมีการชี้แจงงานที่แต่ละคนต้องปฏิบัติ มีมีขัณมีเลขคณิตน้อยที่สุด

1.6 กระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการอำนวยความสะดวกโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ มีมีขัณมีเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติงานในทิศทางที่ต้องการ และมีการกำหนดทางเลือกได้หลายแนวทาง มีมีขัณมีเลขคณิตน้อยที่สุด

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามแบบสอบถามทั้ง 6 ด้าน มีข้อย่อยแต่ละด้านมีค่าสถิติอยู่ในระดับต่ำสุด จึงนำมาเป็นปัญหาในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยตัวแทนผู้บริหารของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 3 ท่าน ได้เสนอแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการประเมินสภาพงานผู้บริหารควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงาน โดยดูจากหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผู้บริหารควรใส่ใจถึงกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อพิจารณาหาข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน รวมไปถึงการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของครูผู้สอนว่ามีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เป็นที่น่าสนใจและสำหรับผู้เรียนหรือไม่ ทั้งนี้ผู้บริหารและครูควรมีการกำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม 2) ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงานผู้บริหารควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการศึกษาในการวางแผนและดำเนินงาน โดยสำรวจความต้องการของครู ทั้งนี้ผู้บริหารและครูควรมีเกณฑ์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเร่งแก้ปัญหาตามความเร่งด่วน และควรกำหนดทางเลือกอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของครูที่ต่างกัน 3) ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน การนิเทศการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของแนวคิด ทฤษฎีหรือหลักการที่จะมาใช้ในการนิเทศ เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงาน และบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล โดยให้ครูเข้ารับการอบรมให้ความรู้ก่อนที่จะมีการดำเนินงาน สร้างค่านิยม

และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารและคณะครูควรวางแผนและประชุมร่วมกันเพื่อสำรวจความต้องการของครู โดยคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพและความจำเป็น ควรนำข้อบกพร่องหรือจุดที่ควรพัฒนาของแต่ละโครงการมาพิจารณาประกอบเพื่อใช้ในการคาดคะเนการใช้ทรัพยากรตามความต้องการของครู โดยมีมติที่ประชุมเป็นเอกฉันท์ร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาและควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งหากมีการจัดสรรไปแล้วแต่ไม่เพียงพอหรือมากเกินไปจนความจำเป็น 5) ด้านการประสานงาน ผู้บริหารควรมีการประสานงาน และชี้แจงงานกับทุกฝ่ายก่อนการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้การดำเนินงานราบรื่น อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้กับครูใหม่ที่ต้องรับงานต่อจากครูคนอื่น และสร้างความมั่นใจในการทำงาน ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ 6) ด้านการอำนวยความสะดวก ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อตอบสนองความต้องการของครูและนักเรียน เพื่อให้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินกรนิเทศ

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบสภาพแท้จริงที่เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่ากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้านโดยเรียงมีขั้วมีเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านการประเมินสภาพงาน ตามลำดับผลดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากผู้บริหารตระหนักและให้ความสำคัญกับกระบวนการนิเทศการศึกษา มีการประสานงานในองค์กรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครู และบุคลากร อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ อาทิ การให้คำปรึกษา การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ มีการวางแผนการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสมอันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลการนิเทศการศึกษา ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรรณภา มหาวิชา ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินสภาพการทำงาน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน และด้านการจัดสรรทรัพยากร 2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ 1. ควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงานโดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงาน

ร่วมกันอย่างเหมาะสม 2. ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการงานตามความสำคัญและสิ่งที่เป็นเรื่องเร่งด่วน 3. ควรมีการนำทฤษฎี ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 4. ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรเลือกวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่จากการสำรวจความต้องการจากสมาชิกเพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม 5. ควรให้ความรู้แนวทางวิธีการในการนิเทศอย่างหลากหลายเหมาะสมกับรายวิชา และยังสอดคล้องกับ ชุดิมา แยมจำเมือง ได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการนิเทศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงมีขั้วมีเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการออกแบบการทำงาน ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการประสานงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินสภาพปัญหา สอดคล้องกับเบอร์เฮน (Berhane) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินแนวปฏิบัติและความท้าทายของการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูในการนิเทศ การติดต่อประสานงาน การร่วมมือระหว่างกลุ่มยังไม่เพียงพอ ผู้อำนวยการโรงเรียนมีข้อจำกัดในการนิเทศหลายประการ อาทิ ภาระงานที่มากเกินไป นอกจากนี้งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการพัฒนาครู

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้านดังนี้

1.1 ด้านการประเมินสภาพงาน ผลการวิจัยกระบวนการนิเทศ พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านการประเมินสภาพงานอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าสถิติต่ำที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะบางโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย นำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานแต่อาจจะไม่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับ จุฬารักษ์ โคตรจักร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1. กระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าผู้บริหารควรตระหนักในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาหรือพิจารณาจากบริบทโรงเรียน การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

1.2 ด้านการจัดความสำคัญของงาน ผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความสำคัญของงาน อยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารมีการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศ ส่งผลให้ครู และบุคลากรปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ผู้บริหารตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ส่งเสริม โจนขุนทด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรประชุมชี้แจง กำหนดนโยบาย มีมาตรการที่ชัดเจน และแต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับการกิจ

1.3 ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า การออกแบบวิธีการทำงานอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารมีการวางแผน โดยเขียนเป็นโครงการหรือแผนปฏิบัติการนิเทศของ

โรงเรียน เพื่อให้ครูมีการเตรียมความพร้อมในการรับการนิเทศ นอกจากนี้ ผู้บริหารมีการกำหนดลักษณะงานให้เหมาะสมกับครูที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ ปาจัก(Pajak) ได้ทำการวิจัยโดยการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาโดยคำนึงถึงองค์ประกอบด้านความรู้เจตคติและทักษะที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา อาทิ การวางแผน การจัดบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประชุมการนิเทศ และประเมินผลการนิเทศ

1.4 ด้านการจัดสรรทรัพยากร ผลการวิจัยพบว่า การจัดสรรทรัพยากรอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมี ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ต่อศักดิ์ เนียมวิสัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวก ในการจัดหาสื่อให้เพียงพอ และเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านการประสานงาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารตระหนักและเห็นความสำคัญการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในองค์กร การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ดีขึ้นเกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การให้คำปรึกษา การช่วยเหลือครูด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ คัทซียูบะ (Kutsyuruba) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดการนิเทศในโรงเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในเป็นปัจจัยหนึ่งในการปรับปรุงพฤติกรรมของครูผู้สอนโดยเริ่มต้นจากการสนับสนุนครูผู้สอน ต้องได้รับการนิเทศภายใน โดยการให้คำแนะนำ การสนับสนุน และการให้ความช่วยเหลือครูเพื่อให้ครูผู้สอนได้รับการนิเทศภายในอย่างถูกต้องซึ่งส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนดีขึ้น

1.6 ด้านอำนาจการ ผลการวิจัยพบว่า ด้านอำนาจการ อยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีความเหมาะสมกับภาระงาน คำนึงถึงความแตกต่างและความสามารถของครูและบุคลากรที่แตกต่างกัน มีการกำหนดแนวทางหรือระเบียบในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ อนงค์ จันทรหอม ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านอำนาจการ ผู้บริหารควรมีการกำหนดทางเลือกหลากหลายแนวทาง และให้ครูมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นร่วมกันส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้

การพัฒนากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 แต่ละด้านควรได้รับการพัฒนาดังนี้ 1) ด้านการประเมินสภาพงาน ผู้บริหารควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงาน โดยดูจากหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผู้บริหารควรใส่ใจถึงกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อพิจารณาหาข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน รวมไปถึงการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของครูผู้สอนว่ามีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เป็นที่น่าสนใจและสำหรับผู้เรียนหรือไม่ ทั้งนี้ผู้บริหารและครูควรมี

การกำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม 2) ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงานผู้บริหารควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการศึกษาในการวางแผนและดำเนินงาน โดยสำรวจความต้องการของครู ทั้งนี้ผู้บริหารและครูควรมีเกณฑ์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเร่งแก้ปัญหาตามความเร่งด่วน และควรกำหนดทางเลือกอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของครูที่ต่างกัน 3) ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน การนิเทศการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของแนวคิด ทฤษฎีหรือหลักการที่จะมาใช้ในการนิเทศ เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงาน และบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล โดยให้ครูเข้ารับการอบรมให้ความรู้ก่อนที่จะมีการดำเนินงาน สร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารและคณะครูควรวางแผนและประชุมร่วมกันเพื่อสำรวจความต้องการของครู โดยคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพและความจำเป็น ควรนำข้อบกพร่องหรือจุดที่ควรพัฒนาของแต่ละโครงการมาพิจารณาประกอบเพื่อใช้ในการคาดคะเนการใช้ทรัพยากรตามความต้องการของครู โดยมีมติที่ประชุมเป็นเอกฉันท์ร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาและควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งหากมีการจัดสรรไปแล้วแต่ไม่เพียงพอหรือมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น 5) ด้านการประสานงาน ผู้บริหารควรมีการประสานงาน และชี้แจงงานกับทุกฝ่ายก่อนการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้การดำเนินงานราบรื่น อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้กับครูใหม่ที่ต้องรับงานต่อจากครูคนอื่น และสร้างความมั่นใจในการทำงาน ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ 6) ด้านการอำนวยความสะดวก ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการหาแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อตอบสนองความต้องการของครูและนักเรียน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการนิเทศให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับโครงการหรือการปฏิบัติงานที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ
2. ควรวิเคราะห์สภาพปัญหา และสภาพแวดล้อม เพื่อใช้ในการวางแผนการนิเทศการศึกษาแบบระยะยาว และควรกำหนดค่าเป้าหมายร่วมกัน
3. ควรจัดทำคู่มือ หรือเอกสารเพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน
4. ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการอบรมหรือให้ความรู้ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนที่น่าสนใจและทันสมัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยที่เน้นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งที่เป็นปัญหา โดยอาจวิจัยในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำไปพัฒนาการดำเนินการกระบวนการนิเทศการศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้ง
2. ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
3. ศึกษากระบวนการนิเทศของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชุดิมา แยมจำเมือง “กระบวนการนิเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 138-142.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และธรรมณ์รามา ญัฐธัญอดิรุจ “การวิจัยและพัฒนาแบบจำลองกระบวนการทัศน์ทางการนิเทศการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาที่คัดสรร เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทางการนิเทศการศึกษาในทศวรรษใหม่”, วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีที่ 10, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563):3.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก, 18.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสองพ.ศ.2560-2564**, เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.nesdc.go.th/download/plan12/.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579**, (กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทกราฟฟิค จำกัด, 2560), 1.
- John W. Best, **Research in Education** (New York: Prentice, 1970), 87.
- Rensis Likert, **The Human Organization** (New York: Mc-Hill, 1967), 114.

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT OF THE SCHOOL NETWORK
FOR EDUCATIONAL QUALITY IMPROVEMENT 3 UNDER THE RATCHABURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

จิรญญิกา จันทรขึ้น¹

JIRUNYIKA JANCHUEN

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

PRASERT INTARAK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 2) เพื่อทราบแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนและ 2) หัวหน้าการดำเนินงานงบประมาณ ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 รวมทั้งสิ้น 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีสภาพการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต

2. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า 1) ควรจัดให้มีการอบรม

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาคสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ 2) ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรมเพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและบริหารงบประมาณ 3) ควรมีระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ 4) ควรประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เข้ามาเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณถูกต้องตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ 5) ควรมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน 6) ทุกภาคส่วนควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ 7) ควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาความสำเร็จผลงานการทำงานของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

Abstract

The purposes of this research were to find: 1) the performance based budgeting management of the school network for educational quality improvement 3 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 and 2) the development of performance based budgeting management of the school network for educational quality improvement 3 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1. The population comprised of school 1) director and 2) teachers in charge of finances in the school network for educational quality improvement 3 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1. with a total of 36 respondents. The research instrument was a questionnaire on performance based budgeting management of framework for Seven Financial Management Standards (7 Hurdles). The data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The performance based budgeting management of the school network for educational quality improvement 3 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1, as a whole and as an individual aspect were at a high level, ranking from the highest to the lowest: Procurement management, Financial management and fund control, Internal audit, Asset management, Financial and performance reporting, Budget planning and Output costing.

2. The guidelines for the performance based budgeting management of the school network for educational quality improvement 3 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 were as follows: 1) it should provide training and knowledge about budget planning, 2) it should

provide training for school personnel to have knowledge and understanding about budget preparation and management, 3) it should be concise, transparent and verifiable, 4) it should provide personnel with knowledge and understanding of financial management and budget control to help guide them accurately and efficiently. 5) it should set performance standards according to the same standard, 6) everyone must be aware of the importance of asset management, and 7) an internal auditor should be appointed with the approval of the basic education institution committee in order to continually improve the work of the school.

Keyword: PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤตเศรษฐกิจถดถอยอย่างรุนแรงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบต่อการบริหารหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนและการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน หน่วยงานภาครัฐทุกแห่งรวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สนองต่อปัญหาและการเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ไขปัญหาของชาติอย่างจริงจัง เนื่องจากทรัพยากรและงบประมาณของประเทศมีจำนวนจำกัด หน่วยงานภาครัฐจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดการบริหารและการปฏิบัติงานอย่างขนานใหญ่ เพื่อพลิกฟื้นปัญหาให้เป็นโอกาสที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและคุณค่างานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม อีกทั้งประชาชนต้องการความมั่นใจและความมั่นคงในการดำรงชีวิต โดยหวังที่จะเห็นหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ปรับเปลี่ยนบทบาทและวิธีการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพ ความซื่อสัตย์ และให้มีมาตรฐานการทำงานเพื่อบริการประชาชนอย่างแท้จริง (ชัยสิทธิ์ เณลิมมีประเสริฐ, 2554) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ ที่เน้นให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการของทุกองค์กรหลักและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ “ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

โดยตรง” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552,2559) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา มีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร การจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และสาระสำคัญของข้อบัญญัติดังกล่าว ได้กระจายอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ดำเนินการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพของโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน และแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแก่นแท้ของการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นกรอบในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการงบประมาณในสำนักงานและโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะที่งบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด การวางแผนในการใช้งบประมาณที่ดี การกำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบและเป็นระบบ การจัดลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งมีความสำคัญอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร โรงเรียน และการศึกษาในภาพรวม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1, 2563)

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. เพื่อทราบแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดของชัยสิทธิ์ เถลิ้มมีประเสริฐ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

- การวางแผนงบประมาณ
- การคำนวณต้นทุนผลผลิต
- การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- การบริหารสินทรัพย์
- การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการ
- การตรวจสอบภายใน

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา: ชัยสิทธิ์ เณลิมมีประเสริฐ, มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 hurdles กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพมหานคร: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2544), 22-23.

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 18 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทน 1 คนและหัวหน้าการบริหารงานงบประมาณหรือเจ้าหน้าที่การเงิน 1 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน**เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศอายุ ตำแหน่ง ในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานขนาดสถานศึกษา

2. **ตัวแปรที่ศึกษา**ตัวแปรที่เกี่ยวกับทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านการวางแผนงบประมาณ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยพิจารณาบทบาท หน้าที่ กำหนดโครงสร้าง แผนงาน / โครงการ ขั้นตอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ในการจัดสรรงบประมาณ

2. การคำนวณต้นทุนผลผลิต หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยวิเคราะห์กิจกรรมตามงาน/ โครงการ ที่วางไว้ ทั้งต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้เกิดตัวผลผลิตที่มีในแผนกลยุทธ์ รวมทั้ง กำหนดเป้าหมายระยะสั้นระยะยาว ตลอดจนการประเมินผลของกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้น

3. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการตามขั้นตอน รวมถึง การตรวจสอบ ติดตาม และรายงาน ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ยุติธรรม ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยกำหนดความรับผิดชอบ การให้ความรู้ จัดทำโครงสร้างการมอบหมายงาน การจัดทำบัญชี มีระบบการอนุมัติ ตรวจสอบ รายงาน และบันทึก เพื่อควบคุมงบประมาณของสถานศึกษาให้บรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับการกระจายอำนาจและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การบริหารสินทรัพย์ หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านการบริหารสินทรัพย์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยการจัดทำโครงสร้างการมอบหมายงาน การจัดทำแผนการใช้สินทรัพย์ เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่บุคลากร ในการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลให้เกิดการใช้สินทรัพย์อย่างคุ้มค่า ป้องกันมิให้เสียหายหรือผิดประเภท ตลอดจนซ่อมแซม ดูแลให้ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

6. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งาน/โครงการ ของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการ ตลอดจนการจัดทำโครงสร้างการมอบหมายงาน แสดงผลการดำเนินงาน เพื่อกำหนดตัวชี้วัด ตามกรอบการประเมินและ รายงานผล มีระยะเวลาในการตรวจสอบที่แน่นอนและมีประสิทธิภาพ

7. การตรวจสอบภายใน หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทางการเงินด้านการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยการจัดทำโครงสร้างการมอบหมายงาน การรวบรวม วิเคราะห์ และการควบคุมการปฏิบัติงาน ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในด้านการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยของคุณจรรุวรรณ มาแต่ม (จรรุวรรณ มาแต่ม, 2561) มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ (f) และร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Five Rating Scale) โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและได้ข้อมูลตามความเป็นจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือแจ้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตอบแบบสอบถามทราบ และอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัยออกไปส่งยังแต่ละโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การคำนวณค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)
2. การวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สถิติที่ใช้คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นการจัดเตรียมโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยการศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน เอกสาร ตำรา วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำเครื่องมือมาใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะ จากนั้นจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง การบริหารการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและจำแนกตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

(N = 36)

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1	ระดับสภาพการบริหารงบประมาณ		
	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	3.70	0.59	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	3.64	0.69	มาก
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.04	0.81	มาก
4. ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	4.03	0.80	มาก
5. ด้านการบริหารสินทรัพย์	3.87	0.72	มาก
6. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.73	0.71	มาก
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	3.95	0.71	มาก
รวม	3.85	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่

ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.81$) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.80$) ด้านการตรวจสอบภายใน ($\mu = 3.95$, $\sigma = 0.71$) ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.72$) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.71$) ด้านการวางแผนงบประมาณ ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.59$) และด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ($\mu = 3.64$, $\sigma = 0.69$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ควรจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจหลักของโรงเรียน เพื่อนำกลยุทธ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กลยุทธ์ที่ได้จากการจัดทำแผนกลยุทธ์ จะต้องนำมาแปลงสู่แผนการดำเนินงาน หรือกลยุทธ์ระดับการปฏิบัติ มีรูปแบบในการเขียนแผน / โครงการ ไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในแต่ละแผนงาน / โครงการตามประเภทค่าใช้จ่ายที่กำหนดและครอบคลุมทุกแหล่งเงินงบประมาณ รวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่ายล่วงหน้าสำหรับการดำเนินงานอีก 3 ปีงบประมาณ เพื่อเป็นการประกันว่าหากสถานการณ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนจะสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ได้กำหนดไว้

2. ด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรม เพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและบริหารงบประมาณ เพราะต้นทุนเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงประโยชน์ในการพิจารณาทบทวนการดำเนินงานของแผนงาน / โครงการดังกล่าวว่าควรดำเนินการต่อไป หรือหยุดดำเนินการ (หากการดำเนินงานไม่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ) ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดวางระบบในการคิดต้นทุนผลผลิตที่เหมาะสม และสามารถแสดงผลได้โดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการดำเนินงานและการติดตามตรวจสอบ นอกจากนั้นจะต้องมีระบบการบริหารต้นทุนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นระบบและปลอดภัย มีแผนในการจัดซื้อที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อพัสดุชนิดไหน เวลาใด และจะจัดซื้ออย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณ มีคุณภาพ และมีราคาที่เหมาะสม ในทำนองเดียวกันจะต้องมีแผนในการจัดจ้างที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ามาเป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ แก่บุคลากรที่รับผิดชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปอย่างถูกต้อง

4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ควรประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เข้ามาเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำ เพื่อให้การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณถูกต้องตามมาตรฐานและ

มีประสิทธิภาพ เพราะการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณเป็นกลไกที่จำเป็นสำหรับการประกันความคล่องตัวทางการเงินของโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชี การเงิน การอนุมัติสั่งจ่ายและการเบิกจ่ายรายการทางการเงินที่ชัดเจน

5. ด้านการบริหารสินทรัพย์ ทุกภาคส่วนควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ โดยจัดให้มีการประชุม เพื่อร่วมกันวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์เพื่อทดแทนสินทรัพย์เดิม หากโรงเรียนมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นผลให้มีต้นทุนในการดำเนินงานสูงกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูลสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่เกิดจากความจำเป็นโดยแท้จริง

6. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานควรมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา มีการสร้างเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลการทำงานของบุคลากรที่รับผิดชอบเจ้าหน้าที่พัสดุและเจ้าหน้าที่การเงินของแต่ละโรงเรียน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

7. การตรวจสอบภายใน ควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน มีการระบุงานด้านการตรวจสอบภายในไว้ในแผนงาน และควรมีการแสดงข้อผิดพลาด / บกพร่อง เพื่อบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาความสำเร็จผลงานการทำงานของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีระดับสภาพการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีดังนี้

2.1 การวางแผนงบประมาณ ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจหลักของโรงเรียน เพื่อนำกลยุทธ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กลยุทธ์ที่ได้จากการจัดทำแผนกลยุทธ์ จะต้องนำมาแปลงสู่แผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ระดับการปฏิบัติ มีรูปแบบในการเขียนแผน/โครงการ ไปในทิศทางเดียวกัน และทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ได้กำหนดไว้

2.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิต ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรม เพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและบริหารงบประมาณ เพราะต้นทุนเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดวางระบบในการคิดต้นทุนผลผลิตที่เหมาะสม และสามารถแสดงผลได้โดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการดำเนินงานและการติดตามตรวจสอบ นอกจากนั้นจะต้องมีระบบการบริหารต้นทุนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2.3 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ควรจัดให้มีการอบรมจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นระบบและปลอดภัย มีแผนในการจัดซื้อที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อพัสดุชนิดไหน เวลาใด และจะจัดซื้ออย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณ มีคุณภาพ และมีราคาที่เหมาะสม เป็นไปอย่างถูกต้อง

2.4 การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ควรประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เข้ามาเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณถูกต้องตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชี การเงิน การอนุมัติสั่งจ่ายและการเบิกจ่ายรายการทางการเงินที่ชัดเจน

2.5 การบริหารสินทรัพย์ ทุกภาคส่วนควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ โดยจัดให้มีการประชุม เพื่อร่วมกันวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์เพื่อทดแทนสินทรัพย์เดิม หากโรงเรียนมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นผลให้มีต้นทุนในการดำเนินงานสูงกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูลสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่เกิดจากความจำเป็นโดยแท้จริง

2.6 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ควรมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีการกำหนดเวลาในการรายงานทางการเงินที่

สามารถเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีระบบการรายงานทางการเงินที่ชัดเจน และมีกระบวนการยืนยันความสม่ำเสมอของรายงานการเงินที่เป็นปัจจุบัน

2.7 การตรวจสอบภายใน ควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน มีการระบุงานด้านการตรวจสอบภายในไว้ในแผนงาน และควรมีการแสดงข้อผิดพลาด / บกพร่อง เพื่อบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาความสำเร็จผลงานการทำงานของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

1. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมของระดับสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ของภาครัฐ ที่มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ของงานซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 ววรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ “ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” จากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีการปฏิบัติเพื่อสนองนโยบายการปรับเปลี่ยนระบบการเงิน บัญชี พัสดุได้เป็นปัจจุบัน จึงทำให้สามารถดำเนินการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้ดีขึ้น ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย สุนันทนาม ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน เป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน มีการร่วมกันวางแผนงบประมาณระหว่างผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าการบริหารงบประมาณ และเจ้าหน้าที่การเงินอย่างชัดเจน โดยคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของโรงเรียนรับรู้และเข้าใจหน้าที่ของตนเองในการจัดทำงบประมาณให้เชื่อมโยงกับกรอบการใช้เงินในปีต่อไป มีการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยมีการแปลงแผนกลยุทธ์สู่แผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานพร้อมจัดทำงบประมาณใช้จ่ายในแต่ละแผนงาน/โครงการ ตามประเภทค่าใช้จ่ายที่กำหนด ครอบคลุมแหล่งงบประมาณ และมีความโปร่งใส ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย สุนันทนาม ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินงาน 2 อันดับแรกคือ การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่วางไว้อย่างเหมาะสม และอันดับสองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเขียนแผนงาน/โครงการ

1.2 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบบัญชีพึงรับ - พึงจ่ายที่เหมาะสม มีเกณฑ์ในการพิจารณากิจกรรมที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ประกอบกับการมีผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ และมีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนของผลผลิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิระพงศ์ แพ้ว ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณและด้านการการคำนวณต้นทุนผลผลิต ซึ่งแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สรุปได้ดังนี้ (1) สถานศึกษาต้องวิเคราะห์เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลลัพธ์ ผลผลิตหลัก สิ่งที่ได้จากการดำเนินงานของสถานศึกษา ก่อนหลังให้ถูกต้อง (2) พัฒนาแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ในการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยมุ่งเน้นความคุ้มค่าของการใช้จ่ายมุ่งสู่พันธกิจ คำนึงถึงประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา (3) จัดให้มีข้อมูลในการตัดสินใจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ โดยเลือกวิธีการที่เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อโรงเรียน (4) กำหนดดัชนีชี้วัดกรอบโครงสร้างการประเมิน และรายงานผลที่ชัดเจน มีระยะเวลาในการตรวจสอบที่แน่นอนและต้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความเข้าใจต่องานพัสดุ (5) ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานเป็นปัจจุบัน และ (6) ต้องจัดตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบในการตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ

1.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีระบบขั้นตอนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และวิธีการจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย/ผู้จ้างตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน รัดกุมโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำแผนงานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความรับผิดชอบในกระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างงานที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลภรณ์ เทพมนตรี ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบระดับมากที่สุด คือ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน ตามลำดับ

1.4 ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการลงบันทึกรายการทางบัญชีที่ชัดเจน เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้ มีระบบการอนุมัติ การตรวจสอบ และกระบวนการบันทึกข้อมูลเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณที่เป็นปัจจุบัน และโรงเรียนมีเอกสารหลักฐานที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการอนุมัติการลงรายการทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

1.5 ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ ส่งผลให้เห็นความสำคัญกับการบริหารสินทรัพย์ มีการกำหนดระเบียบและขั้นตอนที่สนับสนุนให้เกิดการใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า มีการลงทะเบียนข้อมูลสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ และมีระบบการบริหารสินทรัพย์ที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ มาแต่ม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยรวมและด้านการบริหารสินทรัพย์อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานในโรงเรียน ให้มีการรายงานการใช้งบประมาณในโรงเรียน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณ

แบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

1.7 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากผู้บริหารเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบภายใน มีการกำหนดพันธกิจ จุดประสงค์ และอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย สุนันทนาม ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีดังนี้

2.1 การวางแผนงบประมาณ ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจหลักของโรงเรียน เพื่อนำกลยุทธ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กลยุทธ์ที่ได้จากการจัดทำแผนกลยุทธ์ และทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ได้กำหนดไว้

2.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิต ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรม เพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและบริหารงบประมาณ เพราะต้นทุนเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดวางระบบในการคิดต้นทุนผลผลิตที่เหมาะสม และสามารถแสดงผลได้โดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการดำเนินงานและการติดตามตรวจสอบ นอกจากนั้นจะต้องมีระบบการบริหารต้นทุนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2.3 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นระบบและปลอดภัย มีแผนในการจัดซื้อที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อพัสดุชนิดไหน เวลาใด และจะจัดซื้ออย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณ มีคุณภาพ และมีราคาที่เหมาะสม เป็นไปอย่างถูกต้อง

2.4 การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ควรประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เข้ามาเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณถูกต้องตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชี การเงิน การอนุมัติสั่งจ่ายและการเบิกจ่ายรายการทางการเงินที่ชัดเจน

2.5 การบริหารสินทรัพย์ ทุกภาคส่วนควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ โดยจัดให้มีการประชุม เพื่อร่วมกันวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์เพื่อทดแทนสินทรัพย์เดิม หากโรงเรียนมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นผลให้มีต้นทุนในการดำเนินงานสูงกว่าที่

ควรจะเป็น ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูลสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่เกิดจากความจำเป็นโดยแท้จริง

2.6 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ควรมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา มีการสร้างเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลการทำงาน ของบุคลากรที่รับผิดชอบเจ้าหน้าที่พัสดุและเจ้าหน้าที่การเงินของแต่ละโรงเรียน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีการกำหนดเวลาในการรายงานทางการเงินที่สามารถเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีระบบการรายงานทางการเงินที่ชัดเจน และมีกระบวนการยืนยันความสม่ำเสมอของรายงานการเงินที่เป็นปัจจุบัน

2.7 การตรวจสอบภายใน ควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน มีการระบุงานด้านการตรวจสอบภายในไว้ในแผนงาน และควรมีการแสดงความผิดพลาด/ บกพร่อง เพื่อบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาความสำเร็จผลงานการทำงานของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวิสัย ลอมา ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ คือ ควรจัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกิดความเข้าใจตรงกัน 2) ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน คือ ควรมีการคำนวณต้นทุนผลผลิตและรายงานงบดุลต่อบุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาทุกภาคเรียน 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง คือ ควรมีการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอนรัดกุม โปร่งใส และตรวจสอบได้อย่างเพียงพอ 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ คือ ควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการลงบันทึกรายการทางบัญชีที่ชัดเจน 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ คือ ผู้บริหารระดับสูงควรตระหนักความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ 6) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการ คือ ควรมีบัญชีแสดงรายการที่มีโครงสร้างของข้อมูลทางการเงินเพื่อประเมินความคุ้มค่าของกิจกรรมในปัจจุบัน 7) ด้านการตรวจสอบภายใน คือ ควรจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ผลการตรวจสอบภายใน เพื่อให้สถานศึกษาอื่นในสังกัดได้ปฏิบัติถูกต้องตรงกัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนผลผลิต ซึ่งมีการจำแนกต้นทุนรวมออกเป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมในแต่ละกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่ทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่าแต่ได้ผลงานหรือผลลัพธ์เหมือนเดิม และการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยกิจกรรมของผลผลิต โดยจัดให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงระบบการคำนวณต้นทุนผลผลิตให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. ด้านการวางแผนงบประมาณ ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ การจัดทำกรอบงบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง การวิเคราะห์ SWOT และการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ โดยจัดให้มีการอบรมและไปศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่มีประสิทธิภาพในเขตพื้นที่การศึกษาหรือละแวกใกล้เคียง เพื่อให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองในการจัดทำงบประมาณให้เชื่อมโยงกับกรอบการใช้เงินในปีต่อไปของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ถูกต้อง มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการเงิน และการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงานในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เข้ามาเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือแนะนำแก่บุคลากรที่รับผิดชอบในด้านนี้ เพื่อให้การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างถูกต้องและมีมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ มาแต่้ม, “การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2561), 68.
- ชัยสิทธิ์ เถลิมีประเสริฐ, **มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles** กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 7(กรุงเทพมหานคร: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2544), 1.
- แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564), เข้าถึงเมื่อ 20 ธันวาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://www.bpp.mua.go.th/main/download/plan/EducationPlan12.pdf>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, “ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119, ตอนที่ 123 ก (19 ธันวาคม 2559): 24.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1, **รายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**, เข้าถึงเมื่อ 18 ตุลาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1cSiUic5VnsLzw0n0YKTpDHP9YMLDH96U/view>
- John W. Best. (1978) **Research in Education** (Englewood Cliffs, New Jersey :Prentice – Hall), 190

แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า)
THE GUIDELINES OF KNOWLEDGE MANAGEMENT IN PAMAI – AUTIT 15
(BAN MUANG TAO) SCHOOL

ไอลดา สุขสี¹
ILADA SUKSEE
ประเสริฐ อินทร์รักษ์²
PRASERT INTARAK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า) 2) แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ นำมาจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้

2. แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า) มีดังนี้ 1) ควรส่งเสริมให้ครูเข้าใจวิธีการวิเคราะห์ความสำเร็จของความรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน 2) ควรส่งเสริมให้ครูไปทัศนศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองและผลงาน 3) ควรกระตุ้นครูให้มีการรวบรวมข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ควรเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ในห้องเรียน 5) ควรกระตุ้นให้ครูปรับปรุงและแก้ไขปัญหา 6) ควรให้ครูนำความรู้มาจัดนิทรรศการและเป็นวิทยากร และ 7) ควรกระตุ้นให้ครูมีทัศนคติต่อความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

คำสำคัญ: การจัดการความรู้

¹นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาคสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to find: 1) Knowledge management in pamai – Autit 15 (Ban Muang Tao) school. 2) The Guideline for the development of knowledge management in Pamai – Autit 15 (Ban Muang Tao) school. The population were director, vice director, government teachers, government employee teacher, and temporary teachers with a total of 55 respondents. The research instruments were questionnaire and interview form about knowledge management based on the concepts of the office of the Public Sector Development Commission. The data were analyzed by frequency, percentage, Arithmetic Mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The knowledge management in Pamai-Autit 15 (Ban Muang Tao) school in overall and each aspect were rated at a high level. They arranged from the highest to the lowest arithmetic mean as follows: knowledge creation and acquisition, knowledge identification, learning, knowledge organization, knowledge access, knowledge sharing, and knowledge codification and refinement.

2. The guidelines of knowledge management in Pamai-Autit15 (Ban Muang Tao) school were as follows. 1) it should improve the teachers to understand how to analyse success of knowledge in school and out side school, 2) it should support the teachers to participate the education field trip for self development and effective in their works, 3) it should stimulate the teachers to collect the data with information and technology, 4) it should give and opportunity to the teachers to share their opinion in data collection and analyse which relate to local based for learning in classroom, 5) it should stimulate the teachers to improve and solve problems, 6) it should engage the teachers to provide their knowledge both of exhibitions and key note speaker, and 7) it should stimulate the teachers to be-a good attitude for self improving their knowledge.

Keyword: KNOWLEDGE MANAGEMENT

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ 20 ของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติซึ่งกำหนดให้มีมาตรการป้องกัน และบริหารจัดการวิกฤติการณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นได้ว่าประเทศไทยมีที่จะต้องพิจารณาอยู่ 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง แต่อย่างไรก็ตามทั้งสามด้านที่กล่าวมามีความเชื่อมโยงและเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันอย่างแน่นนอน เพราะสังคมจะดีไม่ได้ถ้าเศรษฐกิจและการเมืองยังย่ำอยู่กับที่ ตลอดเวลา ส่วนเศรษฐกิจก็จะดีไม่ได้ถ้าสังคมและการเมืองยังไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นรากฐานอันมั่นคงได้ ดังนั้นการ

บริหารประเทศ หัวใจสำคัญประการหนึ่ง คือ การบริหารจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของสังคม ทั้งในระดับประเทศจนถึงระดับสากล เนื่องจากการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งในมุมมองเศรษฐกิจซึ่งเป็นการลงทุนระยะยาวที่มีผลต่อการแข่งขัน ถ้าหากประชาชนไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะคุณภาพของคนในประเทศนั้นจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้คุณภาพและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองตลอดชีวิต กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้บรรลุตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด นอกจากนั้นยังต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ในหมวด 4 เกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 กล่าวว่า การจัดการศึกษาทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคนปัจจุบัน เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก อีกทั้งความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญา รวมถึงความรู้ทักษะคณิตศาสตร์ ด้านภาษา และการประกอบอาชีพการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการพัฒนาในด้านต่างๆโดยเฉพาะในด้านการศึกษานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นสถานศึกษาเป็นองค์กรทางการศึกษาที่ต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กว่าองค์กรอื่น ๆ และการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษานำข้อมูล สารสนเทศที่มีอยู่ในโรงเรียน ชุมชน และสังคม มาจัดการระบบการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียน การจัดการความรู้จึงเป็นศาสตร์ใหม่ที่เหมาะสมอย่างยิ่ง สำหรับสังคมไทยอันเป็นสังคมที่อุดมไปด้วยความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวระดับปัจเจกบุคคล สถาบัน หลักศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี แหล่งการเรียนรู้ อาชีพ วิถีชีวิต ซึ่งสถานศึกษาต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะดึงเอาความรู้เหล่านั้นมาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การจัดการความรู้จึงเป็นศาสตร์ที่เหมาะสมกับหลักปฏิรูปการศึกษาของชาติ ที่สถานศึกษาควรนำไปประยุกต์ เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และโรงเรียนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น สามารถดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เป็นที่พึงพอใจของผู้เข้ารับบริการ ซึ่งได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง(รุ่ง แก้วแดง, 2020)

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งได้เสนอกระบวนการจัดการความรู้ที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนสามารถนำไปใช้จัดการความรู้ ดังนี้ แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้มี 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge identification) 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge creation and acquisition) 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge organization) 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge codification and refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge access) 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge sharing) 7) การเรียนรู้ (learning) ดังแผนภูมิที่ 1

การจัดการความรู้
1. การบ่งชี้ความรู้
2. การสร้างและแสวงหาความรู้
3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้
5. การเข้าถึงความรู้
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
7. การเรียนรู้

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, **การจัดการความรู้**, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558), 83 - 87.

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครู พนักงานข้าราชการครู และครูอัตราจ้างในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) จำนวน 55 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2563)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐาน และ ตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานตำแหน่งปัจจุบัน

ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การบ่งชี้ความรู้ หมายถึง เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคคืออะไร รวมถึงวิเคราะห์รูปแบบของความรู้ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาองค์กร

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ หมายถึง เป็นการสร้างแสวงหา รวบรวมความรู้ทั้งภายในและภายนอก การนำความรู้มาต่อยอดความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ แสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ หมายถึง เป็นการกำหนดโครงสร้างความรู้ แบ่งชนิด ประเภท เพื่อให้สืบค้นและใช้งานได้ง่ายการจัดเก็บข้อมูลเป็นหมวดหมู่ชัดเจน เห็นคุณค่าการจัดเก็บและสรุปผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลการดำเนินงานทุกกิจกรรม และจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

4. การประมวลและการกลั่นกรองความรู้ หมายถึง การปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน ใช้ภาษาเดียวกันทำให้เนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์เรียบเรียงความรู้และปรับปรุงให้ทันสมัย รวบรวมข้อมูลและทักษะจากประสบการณ์และการเรียนรู้แต่ละคน

5. การเข้าถึงความรู้ หมายถึง การทำให้ผู้ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย สะดวก และหลากหลาย ทันต่อเหตุการณ์ เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ในเวลาที่ต้องใช้ เช่น การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสม

6. การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง การนำความรู้มาแบ่งปัน แลกเปลี่ยน ซึ่งถ้าความรู้แบบชัดแจ้งจะให้เป็นเอกสาร หรืออยู่ในระบบสารสนเทศหรือถ้าเป็นความรู้ฝังลึก อาจจะใช้เครื่องมือการจัดการความรู้มาช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การตั้งชุมชนผู้ปฏิบัติ การจัดพี่เลี้ยง การจัดเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมคิดร่วมทำ และช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

7. การเรียนรู้ หมายถึง การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และทำให้เป็นส่วนหนึ่งของงาน และเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของการจัดการความรู้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและผู้อื่น รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามการวิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานตำแหน่งปัจจุบัน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.)มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ลิเคิร์ต (Likert, 1963)

2. แบบสัมภาษณ์ของการวิจัย

ศึกษาเอกสารและการวิจัยก่อนพัฒนาเป็นข้อคำถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจากงานวิจัยของศิรินันท์ เพชรแอน (ศิรินันท์ เพชรแอน, 2557) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นไปตามที่กำหนด (ค่า IOC อยู่ที่ 0.5 – 1.00) และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้ และแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.972

1. แบบสอบถามของการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยนำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามใช้แนวคิดของเบสท์

2. แบบสัมภาษณ์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และหัวหน้าฝ่ายวัดและประเมินผล 1 คน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

ให้การดำเนินการวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นการจัดเตรียมโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยการศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน เอกสาร ตำรา วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำเครื่องมือมาใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะ จากนั้นจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)

ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จำแนกหลายด้านและภาพรวม โดยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ซึ่งผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) โดยภาพรวม

(N=55)

การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)	(μ)	(σ)	ระดับ
1. การบ่งชี้ความรู้	4.24	0.61	มาก
2. การสร้างและแสวงหาความรู้	4.25	0.54	มาก
3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	4.14	0.57	มาก
4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้	3.97	0.54	มาก
5. การเข้าถึงความรู้	4.10	0.62	มาก
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.06	0.54	มาก
7. การเรียนรู้	4.22	0.67	มาก
รวม	4.14	0.51	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.14, \sigma=0.51$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การสร้างและแสวงหาความรู้ ($\mu=4.25, \sigma=0.54$) รองลงมาการบ่งชี้ความรู้ ($\mu=4.24, \sigma=0.61$) การเรียนรู้ ($\mu=4.22, \sigma=0.67$) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ ($\mu=4.14, \sigma=0.57$) การเข้าถึงความรู้ ($\mu=4.10, \sigma=0.62$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\mu=4.06, \sigma=0.54$) และการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ($\mu=3.97, \sigma=0.54$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) พบว่า มีการกระจายของข้อมูลน้อย ($\sigma=0.54 - 0.67$) แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ (บ้านม่วงเฒ่า)

ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ตามแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้

บุคลากรควรมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดเด่น จุดด้อย โอกาสและอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติและส่งเสริมให้มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นกำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่เป้าหมาย

2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้

บุคลากรควรได้รับการสนับสนุนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น บุคลากรควรมีการจัดทำข้อมูลเอกสาร วิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำความรู้เดิมมาต่อยอดความรู้ใหม่ ควรมีการเชิญวิทยากรภายนอกเข้ามาให้ความรู้และเข้าร่วมอบรม เพื่อพัฒนาตนเองและงานให้มีประสิทธิภาพ

3. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

บุคลากรควรได้รับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการจัดเก็บเอกสารข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ และมีการจัดทำแฟ้มพัฒนางาน จัดทำเอกสาร ประกอบการสอนและให้ความสำคัญในการจัดการแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ

4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

บุคลากรควรได้รับการพัฒนาการจัดทำและปรับปรุงรูปแบบของเอกสารให้เป็นมาตรฐาน เดียวกัน ในรูปแบบภาษาที่เข้าใจง่าย และใช้ได้ง่าย ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการประมวลวิธีการปฏิบัติ การทำข้อมูลเป็นเอกสารและทำข้อสรุปของข้อมูลที่ได้รับ มีการรวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำ ความรู้จากการปฏิบัติงานมาปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูล

5. ด้านการเข้าถึงความรู้

บุคลากรควรได้รับคำแนะนำการเข้าถึงความรู้ที่หลากหลายและสามารถแนะนำประชาสัมพันธ์ให้ผู้อื่น สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างถูกต้องชัดเจน และควรให้บุคลากรได้รับความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์รวมทั้ง เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

6. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บุคลากรควรได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยนำความรู้ มาใช้ในการพัฒนางาน รวมถึงการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน เช่น การนิเทศ กำกับ ติดตาม การ สับเปลี่ยนงาน หรือใช้ระบบพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุม เพื่อเป็นการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำความรู้มาเผยแพร่ และควรร่วมคิด ร่วมทำ ช่วยเหลือการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ

7. ด้านการเรียนรู้

บุคลากรควรได้รับการพัฒนาความรู้และพร้อมที่จะนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองและ พัฒนางานให้มีประโยชน์สูงสุด และควรสร้างบรรยากาศให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) อยู่ในระดับ มาก ทั้ง 7 ด้าน โดยเรียงลำดับขั้วมิตติผลจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแลกเปลี่ยน ความรู้ และการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการบ่งชี้ความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด 1 ข้อ คือโรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องวิสัยทัศน์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความรู้ และบุคลากรร่วมประชุมวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.2 แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด 1 ข้อ คือ บุคลากรมีการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเป็นวิทยากร การเข้าอบรม และโรงเรียนมีโครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นประจำ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.3 การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ บุคลากรร่วมมือพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนจัดแหล่งการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ห้องปฏิบัติการและแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน และโรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลความรู้เป็นหมวดหมู่ชัดเจน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.4 การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ บุคลากรนำความรู้มาจัดทำรูปแบบตามมาตรฐานที่กำหนดมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบและการใช้ภาษาเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานของโรงเรียน และโรงเรียนปรับปรุงความรู้ให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.5 การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการเข้าถึงความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โรงเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้หลากหลาย มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์ และโรงเรียนมีการปรับปรุงแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาวิธีการเข้าถึงความรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.6 การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่เสมอ รองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนร่วมคิด ร่วมทำ และช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน และบุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้โดยสับเปลี่ยนงานและโรงเรียนนำความรู้ที่ได้จากแหล่งการเรียนรู้มาจัดนิทรรศการและเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภายนอก มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

1.7 การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ด้านการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โรงเรียนนำความรู้ไปใช้ในด้านต่าง ๆ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และบุคลากรมีความพร้อมที่จะนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและผู้อื่น มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) จำนวน 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมประชุมวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ในโรงเรียนมีส่วนร่วมตัดสินใจเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา
- 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรศึกษาดูงานนอกสถานที่ และให้อิสระกับการจัดหาสร้างความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนนำมาความรู้เดิมมาต่อยอดเป็นความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและจัดทำโครงการเชิงวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากร
- 3) ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบส่งเสริมให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่โดยแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อความสะดวกในการใช้หรือค้นหาและสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าการจัดเก็บงานและสรุปการปฏิบัติงานมีการประเมินผลการทำกิจกรรมโดยจัดทำเป็นเล่มอีกทั้งส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรร่วมมือกันพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 4) ด้านการประมวลและการถ่วงดุลความรู้ บุคลากรร่วมกันปรับปรุงและเรียบเรียงความรู้ให้ทันสมัย ร่วมกันวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นำมาต่อยอดความรู้ในโรงเรียนและสนับสนุนให้มีการรวบรวมข้อมูลทักษะและประสบการณ์การปฏิบัติงานแต่ละคนมาทำเป็นฐานข้อมูล
- 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารอย่างรวดเร็วและถูกต้องให้บุคลากรทันต่อเหตุการณ์และบุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ที่ต้องได้อย่างสะดวกสามารถแนะนำวิธีการเข้าถึงความรู้แก่บุคลากร และปรับปรุงแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาการเข้าถึง
- 6) การจัดการความรู้ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันร่วมคิด ร่วมทำ และช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องและถ่ายทอดความรู้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสอนงาน ระบบพี่เลี้ยง เป็นต้น
- 7) การจัดการความรู้ด้านการเรียนรู้ ส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองและสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อทราบการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) โดยภาพรวมของการจัดการความรู้ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ และการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งค่าไว้ว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้ 7 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ซึ่งส่งเสริมการศึกษาการจัดการความรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาการเรียนการสอนรวมทั้งการจัดการศึกษาโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการสร้างความรู้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนซึ่งจากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) มีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับการจัดการความรู้ทำให้การดำเนินการจัดการความรู้ดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับจากวิจัยของ ศิริวรรณ งอกงาม ศึกษางานวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านเข้าถึงความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ และด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน

เมื่อพิจารณาการจัดการความรู้ทั้ง 7 ด้าน เป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการบ่งชี้ความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการจัดการความรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 9 ข้อ ข้อที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความรู้ โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน เพื่อระบุจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กร โรงเรียนมีการประชุม ชี้แจง แนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและวิสัยทัศน์ โรงเรียนส่งเสริมให้มีการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนว่าจะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทิศทางใด โรงเรียนประชาสัมพันธ์ถึงเป้าหมายความสำเร็จสูงสุดของโรงเรียนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจทั่วถึง บุคลากร

ร่วมประชุมวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน บุคลากรมีการวิเคราะห์รูปแบบของความรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียน และบุคลากรวิเคราะห์แหล่งความรู้ที่มีอยู่ภายในและภายนอกโรงเรียน ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการกำหนดวางแผนการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน มีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน จัดทำแผนเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ งอกงาม ศึกษางานวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อยจังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบ่งชี้ความรู้อยู่ในระดับมาก มีการดำเนินงาน 2 อันดับแรก คือ สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายองค์กร และอันดับสองสถานศึกษามีการระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของงานโครงการ/กิจกรรม

1.2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยเรียงจากค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ บุคลากรมีการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเป็นวิทยากร การเข้าอบรม โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรได้รับความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต การอบรม สื่อและเทคโนโลยีอื่นๆ บุคลากรมีการจัดทำข้อมูลเอกสาร คู่มือและบทเรียน บุคลากรนำความเดิมและนำมาต่อยอดความรู้ใหม่ บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ใหม่ทั้งในและนอกโรงเรียน มาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนส่งเสริมบุคลากรให้แสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน โรงเรียนให้อิสระกับการจัดหาและสร้างความรู้จากแหล่งต่างๆ โรงเรียนเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และโรงเรียนมีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นประจำ ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้ในด้านการสร้างและแสวงหาความรู้โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนรวมถึงการเข้าอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ นำมาใช้ในการพัฒนางาน สนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการสร้างและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงพรรณ แสงนาโก ศึกษาการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาสมิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ โดยภาพรวมและรายข้อพบว่า การจัดการความรู้เป็นระบบ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกกิจกรรม ทุกภาคเรียน โดยจัดทำเป็นรูปเล่ม เอกสารหรือวิธีการอื่น ๆ โรงเรียนมีการจัดเก็บความรู้เป็นเอกสาร/ แฟ้ม โรงเรียนจัดแหล่งการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ห้องปฏิบัติการและแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน โรงเรียนจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย/ กลุ่มงาน โรงเรียนตระหนัก

ให้บุคลากรเห็นคุณค่าการจัดเก็บและสรุปผลการปฏิบัติงาน บุคลากรมีการสื่อสาร ให้ความสำคัญในการจัดเก็บความรู้ในโรงเรียน โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติรวบรวมอย่างชัดเจน โรงเรียนจัดเก็บความรู้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน เช่น สื่อ มัลติมีเดีย และโรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลความรู้เป็นหมวดหมู่ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการจัดเก็บความรู้ได้อย่างเป็นระบบ เช่น ตำราเรียน ระบบสารสนเทศหรือแฟ้ม เพื่อบุคลากรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังมีการจัดเก็บความรู้เป็นหมวดหมู่ที่ง่ายสะดวกต่อการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ งอกงาม ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อยจังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดการความรู้ให้เป็นระบบอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินงาน 2 อันดับแรก คือ มีการจัดเก็บเอกสารฝ่ายงานต่าง ๆ เป็นระบบสะดวกต่อการสืบค้น อันดับสอง คือ มีการสอดแทรกความรู้ฝ่ายงานต่าง ๆ ลงในจุลสารหรือแผ่นประชาสัมพันธ์โรงเรียน

1.4 ด้านการประมวลความรู้และกลั่นกรองความรู้ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า การประมวลความรู้และกลั่นกรองความรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ บุคลากรนำความรู้มาจัดทำรูปแบบตามมาตรฐานที่กำหนด บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบและการใช้ภาษาเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานของโรงเรียน บุคลากรร่วมกันเรียบเรียงและปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย โรงเรียนมีการประมวลวิธีการปฏิบัติที่ดีในการทำข้อมูลเป็นเอกสารและทำข้อสรุปของข้อมูลที่ได้รับ โรงเรียนรวบรวมข้อมูลและทักษะจากประสบการณ์และการเรียนรู้แต่ละคน โรงเรียนนำความรู้จากการปฏิบัติงานของบุคลากรมาประมวลความรู้เพื่อเป็นฐานข้อมูล โรงเรียนปรับปรุงความรู้ให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร และโรงเรียนมีการรวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการประมวลความรู้และกลั่นกรองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดการรวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นการนำความรู้มาประมวลเป็นฐานข้อมูลและการปรับปรุงความรู้ให้ตรงกับบุคลากรที่มีเนื้อหาครบถ้วนความสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิรินันท์ เพชรแอน ศึกษาการวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดคือ ด้านการประมวลความรู้และกลั่นกรองความรู้

1.5 ด้านการเข้าถึงความรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า การเข้าถึงความรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้หลากหลาย บุคลากรได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์ โรงเรียนมีการประชุมสัมพันธองค์กรความรู้ใหม่ให้บุคลากรได้รับรู้ โรงเรียนให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้สะดวกในเวลาที่ต้องใช้ โรงเรียนแนะนำวิธีการเข้าถึงความรู้แก่บุคลากรอย่างชัดเจนโรงเรียนมีเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ได้ง่าย และโรงเรียนปรับปรุงแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาวิธีการเข้าถึงความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนปรับปรุงความรู้ทัน

ต่อเหตุการณ์ และบุคลากรสามารถเข้าถึงได้หลากหลาย สามารถเข้าถึงอย่างสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศึกษาการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่าการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินงาน 2 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ได้ง่าย อันดับสองคือ โรงเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างหลากหลาย

1.6 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่เสมอ โรงเรียนส่งเสริมการแสดงความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกัน บุคลากรในโรงเรียนร่วมคิด ร่วมทำ และช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน บุคลากรถ่ายทอดความรู้สู่ผู้อื่นโดยการสอนงานซึ่งกันและกัน โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง บุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้โดยระบบพี่เลี้ยง โรงเรียนเผยแพร่ความรู้สู่ภายนอกโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต บุคลากรแลกเปลี่ยนความรู้โดยการสับเปลี่ยนงาน และโรงเรียนนำความรู้ที่ได้จากแหล่งการเรียนรู้มาจัดนิทรรศการเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ระบบพี่เลี้ยง สับเปลี่ยนงาน แบ่งปันความรู้กันในองค์กรซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ พงษ์บุผา ศึกษาการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอเขต 1 พบว่าภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากคือ การเข้าถึงความรู้

1.7 ด้านการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนนำความรู้ไปใช้พัฒนางานด้านต่างๆ บุคลากรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน บุคลากรมีความสามารถในการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง บุคลากรนำความรู้ไปแก้ปัญหาในโรงเรียน โรงเรียนสร้างบรรยากาศให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ใหม่ และบุคลากรเกิดการเรียนรู้พร้อมนำประโยชน์ไปใช้ในความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารกระตุ้นและสนับสนุนบุคลากรนำความรู้ที่ได้มาใช้ รวมถึงเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตามที่ต้องการ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนางาน และสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา โคตะวงศ์ ศึกษาการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอิทธิพลของการเรียนรู้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) พบว่า โรงเรียนควรได้รับการพัฒนาการจัดการความรู้ เนื่องจากคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เห็นความสำคัญ

ว่าการพัฒนาความรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งหลักการจัดการศึกษาความมุ่งหมายและหลักการในมาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการความรู้นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ทำให้เกิดการยกระดับความรู้ความสามารถของบุคลากร ยกระดับคุณภาพการทำงาน และทำให้องค์กรมีศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการช่วยพัฒนาคน พัฒนางาน และยกระดับองค์กร ส่องค์กรการเรียนรู้ ดังนั้นทุกสถานศึกษาย่อมมีการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ พงษ์บุผา ศึกษาการวิจัยเรื่องการดำเนินการจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการจัดการความรู้ในโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามขนาดโรงเรียนก็ดำเนินการอยู่ในระดับมากเช่นกัน สำหรับการเปรียบเทียบการดำเนินการจัดการความรู้จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน จำแนกรายด้านพบว่า การค้นหาความรู้หรือการกำหนดความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ไม่มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยศิรินันต์ เพชรแอน ศึกษาเรื่องการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ควรดำเนินการดังนี้ ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และแนะนำวิธีการเข้าถึงความรู้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงชัดเจน ร่วมมือพัฒนาระบบความรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีต่างๆ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน และสร้างบรรยากาศให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนปรับปรุงความรู้ให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมบรัส (Armbros) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการระบบการจัดการความรู้ขององค์กรทั้งหมดและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนมีความสัมพันธ์กับฐานะแหล่งทรัพยากรระบบการจัดการความรู้ที่ได้รับการออกแบบมีความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้และการทำหน้าที่ของระบบสามารถใช้ความรู้ที่ได้รับจากการออกแบบได้ เห็นได้จากการเปลี่ยนต้นแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่เทคโนโลยีความรู้ผ่านการใช้ระบบเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของกลิคแมน (Glickman) ได้ศึกษาสิ่งที่ปฏิบัติในด้านการจัดการความรู้ในวงการศึกษา พบว่า แนวทางปฏิบัติสามารถทำให้เป็นรูปธรรมได้ และสามารถปรับปรุงได้โดยพยายามหล่อหลอมวัฒนธรรมของความร่วมมือและมีการปฏิสัมพันธ์ภายในระหว่างโรงเรียนต่างๆ หรือกลุ่มครูและการพยายามที่จะจัดการความรู้ในการทำงานอย่างเป็นระบบให้เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์เพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเขตการศึกษาในการปฏิบัติการจัดการความรู้ในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของลอว์สัน (Lawson) ศึกษาตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรและการจัดการความรู้ พบว่า ค่านิยมมีความสำคัญกับองค์กรในฐานะการเตรียมนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติตั้งแต่เริ่มต้นจะทำให้ประสบความสำเร็จ เพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กรในปัจจุบันซึ่งองค์กรต้องมีการให้มีความร่วมมือ การร่วมแรงร่วมใจก่อให้เกิดพลังที่ก้าวสู่ความสำเร็จได้ดี

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบการศึกษาวิจัยและการอภิปรายเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการความรู้โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้ให้มีประโยชน์ยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ คือ บุคลากรควรได้รับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ
2. โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ควรปรับปรุงความรู้ให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร และรวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะ ประสบการณ์ของแต่ละคน
3. โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ควรจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นหมวดหมู่ชัดเจน หรือจัดเก็บในระบบเทคโนโลยี เพื่อสะดวกในการเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วต่อผู้ที่ต้องการใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่คุณวิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยข้างต้นเพื่อให้ได้งานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ได้แพร่หลายออกไปและเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการและผู้ที่สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยถึงปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษาในวิจัยนี้ที่อาจส่งผลต่อผลการดำเนินการจัดการความรู้ของโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า)
3. ควรมีการวิจัยรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ไปใช้ในการสร้างเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขที่เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

2545 (กรุงเทพฯ : อักษรไทย). 2556. 19-22.

รุ่ง แก้วแดง, การปฏิรูปการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ[online], accessed 2 April 2020.

ศิรินันท์ เพชรแอน, “การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์)” (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), 91.

Danial L. Stufflebeam and Anthony J. Shinkfield, **Evaluation Theory, Models, & Applications**,
(London, England: Jossey-Bas, 2007), 334-336.

Rensis Likert, **New Pattern of Management** (New York: McGraw – Hill Book Company,
1961), 74.

John W. Best, *Research in Education*, 4th ed. (Englewood cliffs : Prentice Hall, Inc., 1983), 190.

การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ)

PROJECT EVALUATION: SARTPRARACHA PROJECT FOR LEARNING CENTER
DEVELOPMENT BASED ON PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY OF WAT
RAIKING (SUNTORNUTIS) SCHOOL

ไอลดา แถวโพธิ์¹
ILADA TAEWPHO
สงวน อินทร์รักษ์²
SANGUAN INRAK

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ด้านบริบท 2) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)ด้านกระบวนการ 4) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)ด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครู 24 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 คน และนักเรียน 231 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ควรดำเนินการดังนี้ 1) ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อม

¹นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาคสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ของโรงเรียนในทุกๆด้าน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านผลผลิต โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purpose of this research aims to: 1) Evaluate context of Sartpraracha project for learning center development based on philosophy of sufficiency economy of Wat Raking (Suntornutis) 2) Evaluate input of Sartpraracha project for learning center development based on philosophy of sufficiency economy of Wat Raking (Suntornutis) 3) Evaluate process of Sartpraracha project for learning center development based on philosophy of sufficiency economy of Wat Raking (Suntornutis) 4) Evaluate production of Sartpraracha project for learning center development based on philosophy of sufficiency economy of Wat Raking (Suntornutis). This research study was conducted to 260 school personnel and students: the school director, 24 teachers, 4 basic education board, and 231 students. The instrument used in this research was an opinion questionnaire. The statistical used for this research were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research are as followed.

1. The overall rating evaluation of the sufficiency economy learning center of Wat Raking (Suntornutis) school was high. When considering each aspect found that was high by sorting the value of the arithmetic mean in descending order. Thus, context evaluation, process evaluation, input evaluation and product evaluation.

2. The guidelines for the development of the project of sufficiency economy learning center of Wat Raking (Suntornutis) school should proceed as follows 1) The school should have an analysis of the potential of the school and the community to improve and develop the readiness of the school. 2) The school director should encourage personnel involved in the implementation of the project to continually develop themselves in the knowledge and competence used in project implementation. 3) The school director should encourage personnel involved in the implementation

of the project to continually develop themselves in the knowledge and competence used in project implementation. 4) Schools should organize activities, projects that encourage students to have the knowledge and understand the philosophy of sufficiency economy and can be applied in daily life.

Keyword: PROJECT EVALUATION, SUFFICIENCY ECONOMY

บทนำ

จากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่ ผสกนิกรชาวไทย นับตั้งแต่ พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำรงชีวิตโดยยึดหลักความพอเหมาะพอดี ความมีเหตุผล และความไม่ประมาท ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงถือปฏิบัติด้วยพระองค์เองมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และได้ทรงเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของความ “พอมีพอกิน” อีกหลายครั้ง และได้ทรงเตือนล่วงหน้า ให้มีความระมัดระวังในการพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยพระองค์ทรงห่วงใยต่อสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น คือส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตอยู่ของคนไทยและสังคมไทย จนกระทั่งเข้าสู่ห้วงเวลาที่ประเทศประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ในปี พ.ศ. 2540 จึงเกิดการตระหนักรู้อย่างจริงจังถึงความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงย้ำให้เห็นความสำคัญที่มีเศรษฐกิจแบบ “พอมีพอกิน” พัฒนาค้นให้สามารถ “อุมชูตัวเองได้” และได้ทรงอธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ดังพระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาพระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 ว่า“...เมื่อปี 2517 วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกิน ก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดีและประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะเป็นไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย ...พอเพียง นี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่า พอ ...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด-อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ-มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) พระบรมราโชวาทนี้ ทรงเห็นว่าแนวทางการพัฒนาที่เน้นการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียวอาจจะเกิดปัญหาได้ จึงทรงเน้นการมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นก่อน เมื่อมีพื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควรแล้ว จึงสร้างความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้น ซึ่งหมายถึง แทนที่จะเน้นการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมนำการพัฒนาประเทศ ควรที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจพื้นฐานก่อน นั่นคือ ทำให้ประชาชนในชนบทส่วนใหญ่พอมีพอกินก่อน

เป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นการกระจายรายได้ เพื่อสร้างพื้นฐานและความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ก่อนเน้นการพัฒนาในระดับสูงขึ้นไป (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) ³

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่จิง(สุนทรอุทิศ) ด้านบริบท (Context evaluation)
2. เพื่อทราบผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่จิง(สุนทรอุทิศ)ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation)
3. เพื่อทราบผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่จิง(สุนทรอุทิศ)ด้านกระบวนการ (Process evaluation)
4. เพื่อทราบผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่จิง(สุนทรอุทิศ)ด้านผลผลิต (Product evaluation)

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการประเมินโครงการในรูปแบบซิปปา(CIPP Model) ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท (Context evaluation) 2) ปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) 3) กระบวนการ (Process evaluation) 4) ผลผลิต (Product evaluation) ดังแผนภูมิที่ 1

การประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
การประเมินด้านบริบท (Context evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process evaluation) การประเมินด้านผลผลิต (Product evaluation)

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา: Danial L. Stufflebeam and Anthony J. Shinkfield, **Evaluation Theory, Models, & Applications**, (London, England: Jossey-Bas, 2007), 334-336.

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น 821 คน ดังนี้

- 1) ผู้บริหาร จำนวน 4 คน
- 2) ครู จำนวน 74 คน
- 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน
- 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 730 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- ผู้บริหาร ครู สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน
- คณะกรรมการสถานศึกษา สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา
- นักเรียน สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาปัจจุบัน

ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งประกอบด้วย

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation: C) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมเพียงใด ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินโครงการ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงในการนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อันที่จะทำให้โครงการนั้นบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณว่ามีความเพียงพอมากน้อยเพียงใด

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้ทราบว่ามีข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานอะไรบ้าง ได้แก่ กระบวนการในการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผลว่า ได้มีการปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) หมายถึง การประเมินการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานโครงการ ว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ในช่วง

ระยะเวลาที่ดำเนินโครงการ และมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานมาน้อยเพียงใด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียนอย่างไรบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) แยกตามประเภทกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- สำหรับผู้บริหารและครู ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
- สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด
- สำหรับนักเรียน ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษาปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยผู้บริหาร และครู ตอบแบบสอบถามครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ตอบแบบสอบถามด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีจำนวน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's scales 1961)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นลักษณะเป็นแบบประเมินชนิดจัดลำดับคุณภาพ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความเหมาะสมครอบคลุมเนื้อหาในการเก็บข้อมูลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสาร คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างและปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย โดยปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระโดยกำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีจำนวน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's scales, 1961)

ขั้นที่ 3 สร้างแบบประเมินฉบับร่าง ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน หาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โครงสร้างและรูปแบบ (Structure and Format) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถาม และเลือกคำถามที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามกับโรงเรียนที่มีบริบทเดียวกัน โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.986

ขั้นที่ 6 นำแบบประเมินที่ได้ลงเก็บข้อมูล กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คนโดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น และเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูลวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) สถิติที่ใช้ คือ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของน้ำหนักที่ได้มาเทียบเคียงกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best 1983)

3. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นการจัดเตรียมโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยการศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน เอกสาร ตำรา วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำเครื่องมือมาใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะ จากนั้นจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง “การประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)” ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ)

ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกหลายด้านและภาพรวม โดยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ซึ่งผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวม

(n = 260)

การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านบริบท	4.12	0.48	มาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.04	0.61	มาก
3. ด้านกระบวนการ	4.09	0.58	มาก
4. ด้านผลผลิต	3.71	0.56	มาก
รวม	3.99	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการประเมินโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.55 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.48) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.58) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.61) และด้านผลผลิต ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)

การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) โดยแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า 1) โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ 2) โครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) โครงการเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน 4) โครงการเหมาะสมกับสภาพความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน 5) โครงการมีหลักการ และมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน 6) เป็นโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการดำเนินการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตระหนัก และให้ความสำคัญต่อโครงการ 3) ครูมีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการ 5) ผู้ปกครองและชุมชนให้ความสนับสนุนโรงเรียนเป็นอย่างดี

ด้านกระบวนการ พบว่า 1) โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโครงการ 2) มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานชัดเจน 3) มีการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการให้ได้รับความรู้และทักษะในการดำเนินกิจกรรมของโครงการ 4) การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามลำดับขั้นตอน 5) มีกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจ เช่น กิจกรรมโครงการงานอาชีพบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเปิดบ้าน วรข. สืบสานต่อยอด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย กิจกรรมธนาคารโรงเรียน (School Bank) เป็นต้น 6) มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ 7) มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินโครงการมาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ด้านผลผลิต พบว่า 1) นักเรียนมีความสนใจ เห็นความสำคัญและเข้าร่วมโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) 2) นักเรียนมี

ความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) นักเรียนสามารถจัดการทางเลือกให้ตนเองโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด 4) นักเรียนสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ 5) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมไปขยายผลหรือต่อยอดแนวคิดจากกิจกรรมสู่การดำเนินชีวิตประจำวันและในอนาคต เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นักเรียนอย่างมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 ผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ด้านบริบท ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความสอดคล้องของโครงการกับวิสัยทัศน์และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน ความสอดคล้องของโครงการกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับการดำเนินงานโครงการ โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องของโครงการกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโครงการมีความเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการส่งผลให้เกิดการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน โครงการสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้ดีขึ้น และโครงการมีความเหมาะสมกับศักยภาพและทรัพยากรของโรงเรียนและชุมชน ตามลำดับ

1.2 ผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง บุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอในการดำเนินโครงการระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอสถานที่ในการดำเนินโครงการเพียงพอและเหมาะสมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้มีเพียงพอและมีคุณภาพบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือสนับสนุนและสร้างความรู้ให้แก่บุคลากรในโรงเรียนระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินกิจกรรม ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและความ

ร่วมมือในการดำเนินงานโครงการงบประมาณดำเนินการจัดกิจกรรมเพียงพอและเหมาะสมและบุคลากรในโรงเรียนมีความสนใจ มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินโครงการตามลำดับ

1.3 ผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบวิเคราะห์และนำผลการประเมินโครงการมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโครงการการจัดกิจกรรมของโครงการมีความหลากหลายน่าสนใจผู้บริหารให้การนิเทศ ติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจในการทำงานการประชุมวางแผนการดำเนินงานการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานชัดเจนการดำเนินงานโครงการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนความร่วมมือของคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องของโครงการและมีการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการให้ได้รับความรู้และทักษะในการดำเนินกิจกรรมของโครงการตามลำดับ

1.4 ผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ด้านผลผลิต ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความมีคุณธรรมความมีภูมิคุ้มกันในตัวเองผลลัพธ์ของโครงการความพอประมาณความมีเหตุผลและความรู้ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ความพอประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนพอประมาณกับสภาพของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม นักเรียนมีความพออยู่ พอกิน พอใช้ และนักเรียนมีความประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ทุ่มเพื่อยตามลำดับ 2) ความมีเหตุผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ คือ นักเรียนลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ จัดการทางเลือกให้ตนเองโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนใช้และจัดการทรัพยากรอย่างฉลาดและรอบคอบสมดุลกับการผลิต และนักเรียนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความยั่งยืนตามลำดับ 3) ความมีภูมิคุ้มกันในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนมีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ นักเรียนมีการปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และนักเรียนมีการวางแผนการออมและการดำเนินชีวิตตามลำดับ 4) ความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับทรัพยากร นักเรียนมีการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ คือ นักเรียนมีการใช้ พัฒนา และสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน 5) ความมีคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนมีความรักและสามัคคีนักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ละอายและเกรงกลัวต่อการทำบาป นักเรียนมีความ

เอื้อเพื่อ เพื่อแผ่ เสียสละ และแบ่งปัน และนักเรียนมีความขยัน หมั่นเพียร อุตสาหะตามลำดับ 6) ผลลัพธ์ของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่ามัธยฐานและควินต์ที่เท่ากัน ดังนี้ ความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการ คุณภาพของโครงการที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ชุมชน และสังคม การนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมมาใช้ในการพัฒนางานและการขยายผลหรือต่อยอดแนวคิดจากการจัดโครงการตามลำดับ

2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่ามัธยฐานและควินต์อยู่ในระดับมาก เท่ากันทุกด้าน ผู้วิจัยจึงศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแนวทางการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์นโยบายและวิสัยทัศน์ของหน่วยงานต้นสังกัดและของโรงเรียน ศึกษาสภาพความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน

2) ด้านปัจจัยนำเข้า โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านกระบวนการ โรงเรียนควรมีการกำหนดแผนและระยะเวลาในการประเมินผลที่ชัดเจน มีการรายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานของโครงการ มีการนิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์และแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาโครงการ

4) ด้านผลผลิต โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และน่าสนใจ ครอบคลุมทักษะ ความรู้ และความสามารถที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ของโครงการ และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การอภิปรายผล

จากการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) มีการบริหารจัดการครบถ้วนทั้ง 4 ด้าน ทำให้ผลการปฏิบัติงานออกมาเป็นรูปธรรมในเชิงบวกที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ โดยอภิปรายจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) มีความสัมพันธ์กับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนวิสัยทัศน์และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน สภาพความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และศักยภาพและทรัพยากรของโรงเรียนและชุมชน มีหลักการ และมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler) ที่กล่าวว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายด้วยข้อความที่ชัดเจนเฉพาะเจาะจง กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของอัลคิน (Alkin) ที่กล่าวว่า การประเมินการวางแผนโครงการ เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการและสอดคล้องกับแนวคิดของสเตค (Stake) ที่ได้เสนอโครงสร้างของรูปแบบการประเมิน ใช้ชื่อว่ารูปแบบการประเมินเคาน์ทิแนนต์ตามโครงสร้างของรูปแบบนี้ ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วนคือ เมทริกซ์บรรยาย และเมทริกซ์ตัดสินคุณค่า และได้เสนอว่าก่อนบรรยายหรือตัดสินคุณค่าของโครงการใดๆ นักประเมินควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้นๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลนันท์ บุญกล้า ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน บ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการประเมิน พบว่าผลการประเมินด้านบริบท อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกเช่นกัน โดยวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญภา อุนหนกานต์ ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสวนแตงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิป (CIPP Model) พบว่า ด้านบริบท ผลการประเมินความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและของโรงเรียน โครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนในปัจจุบันและความชัดเจน ผู้บริหาร บุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการดำเนินการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตระหนัก และให้ความสำคัญต่อโครงการ มีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการ

มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตรงตามความต้องการของครู และนักเรียน โดยมีผู้ปกครองและชุมชนให้ความสนับสนุนโรงเรียนเป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสคริฟเวน (Scriven) ที่ให้ความสำคัญในการประเมินค่าใช้จ่ายกับผลที่ได้รับ โดยเชื่อว่าการประเมินจะขาดความสมบูรณ์ ถ้านักประเมินไม่ได้พิจารณาในเรื่องคุณค่าที่ได้รับ โดยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการสิ่ง ที่ต้องพิจารณามี 3 ประการคือ 1) ความเป็นประโยชน์ 2) ขวัญ หรือกำลังใจ หรือคุณธรรม 3) ค่าใช้จ่าย และ สอดคล้องกับแนวคิดของเฟตเทอร์แมน (Fetterman) ที่กล่าวว่า การได้รับการสนับสนุน เป็นขั้นตอนของการนำ ผลการประเมินตนเองไปใช้ประโยชน์ โดยการนำผลการประเมินสนองผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหาร หรือแหล่ง ทุนสนับสนุน เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยผลที่ได้จากการประเมินอาจจะ เป็นไปทางบวก คือ บรรลุผลตามที่ต้องการก็สามารถขอรับการสนับสนุนเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรายุช เชาวชาญ ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินเชิงระบบโครงการน้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนบ้านหนองแดงสหมิตร ผลการ ประเมินพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญนภา อุณหกานต์ ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสวนแตงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดย ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองซีป (CIPP Model) พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ พบว่า การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์ การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับ มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาโครงการ มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะทำงานชัดเจน มีการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการให้ได้รับความรู้และทักษะในการดำเนินกิจกรรม ของโครงการ และดำเนินงานโครงการเป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจ มีการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์และนำผลการ ประเมินโครงการมาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสคริฟเวน (Scriven) ที่กล่าวว่า การดำเนินการควรจะแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน รวมทั้ง ควรจะได้มีประชุม ศึกษาหารือกันระหว่างนักประเมินกับผู้ดำเนินงานในโครงการด้วยสอดคล้องกับแนวคิดของ เคิร์กแพตทริก (Kirkpatrick) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมปกติที่เกิดขึ้นในทุกโครงการเป็นกิจกรรมที่ จัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน โดยมุ่งว่าผู้ผ่านการฝึกอบรม ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนว ทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับแนวคิดของเฟตเทอร์แมน (Fetterman) ที่กล่าวว่า ผู้มีส่วนร่วมควรจะได้รับความรู้ ได้ฝึกฝน ได้รับประสบการณ์และเข้าใจเทคนิคเฉพาะของการดำเนินการ ประเมิน ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการนำผลการประเมินไปใช้ และเกิดการพัฒนา ให้เป็นไปอย่างมีความหมายและ

เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในโครงการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ พาณิษฐ์ ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนห้วยยอด พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทินี สุขสวัสดิ์ ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาโรงเรียนศิริมาศพิทยาคม ผลการประเมิน พบว่า การประเมินด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไป จัดการศึกษาในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โรงเรียนศิริมาศพิทยาคมดำเนินการนั้น ทางโรงเรียนได้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน รวมทั้งใช้หลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนทุกขั้นตอนในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านผลผลิต พบว่า การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชฯเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจ เห็นความสำคัญและเข้าร่วม โครงการส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้ที่ได้ จากกิจกรรมไปขยายผลหรือต่อยอดแนวคิดจากกิจกรรมสู่การดำเนินชีวิตประจำวันและในอนาคต เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นักเรียนอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเคิร์กแพตทริก (Kirkpatrick) ที่กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ เป็นการประเมินผลที่จะทำให้รู้ว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ และทักษะ อะไรบ้าง และมีเจตคติอะไรบ้างที่เปลี่ยนไปจากเดิม ทั้งนี้เพราะความรู้ ทักษะ และเจตคติ ล้วนเป็น องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญ ที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมใน โอกาสต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัตติกา ศรีมหาโรที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการครอบครัวร่วม ทำน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสระบัว พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิต อยู่ในระดับ มาก นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจ ต่อโครงการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ ทองจิตร ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการ ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โรงเรียนน้ำรอบวิทยา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ ชิปปี้ (CIPP) พบว่า การประเมินด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชฯเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาการดำเนินโครงการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในทุกๆด้าน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านผลผลิต โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับ การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชฯ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการประเมินโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามขนาดโรงเรียน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ

ปฏิบัติ...กว่า 1 ทศวรรษ (กรุงเทพฯ: ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์, 2555), หน้า 7.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, การวางแผนการเงินด้วยศาสตร์ของพระราชฯ, กรุงเทพฯ:พรินซ์ตี, 2561, หน้า 9.

Danial L. Stufflebeam and Anthony J. Shinkfield, *Evaluation Theory, Models, & Applications*, (London, England: Jossey-Bas, 2007), 334-336.

Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: McGraw – Hill Book Company, 1961), 74.

John W. Best, *Research in Education*, 4th ed. (Englewood cliffs : Prentice Hall, Inc., 1983), 190.

บทปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์

SAKDIPAN TANWIMONRAT

ชื่อหนังสือ	สีจิ้นผิง ยุทธศาสตร์การบริหารประเทศ	
ชื่อผู้แต่ง	สี, จิ้นผิง	
	Xi, Jinping	
พิมพ์ครั้งที่	พิมพ์ครั้งแรก : กันยายน 2559	
สำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์มติชน	
จำนวนหน้า	608 หน้า	
ISBN	9789740214885	

“ มวลประชาเป็นแหล่งกำลังของพวกเรา ” บันทึกเรื่องราวของสีจิ้นผิง เลขาธิการใหญ่ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน จากภาคผนวกย้อนกลับสู่วาทะเพื่อศึกษายุทธศาสตร์การบริหารประเทศ เข้าใจคนจึงเข้าใจความคิดและเข้าใจในวาทะนั้นๆ หนังสือดีๆที่ผู้บริหารต้องอ่าน

สีจิ้นผิง ยุทธศาสตร์การบริหารประเทศ เป็นหนังสือที่รวบรวมวาทะสำคัญของสีจิ้นผิงอาทิ สุนทรพจน์ปาฐกถา ถ้อยแถลง บมสัมภาษณ์ โอวาท จดหมายอวยพร ฯลฯ ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2012 ถึง 13 มิถุนายน 2014 โดย สำนักพิมพ์มติชน วาทะสำคัญของสีจิ้นผิงรวบรวมไว้ทั้งหมด 79 บท แบ่งเป็น 18 หัวข้อ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำจดหมายเหตุเพิ่มในท้ายบทเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจระบบสังคม ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของจีนด้วยและในส่วนของจดหมายเหตุที่อยู่ในภาคผนวกมีชื่อว่า “มวลประชาเป็นแหล่งกำลังของพวกเรา” บันทึกเรื่องราวของสีจิ้นผิง เลขาธิการใหญ่ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งเป็นบันทึกที่กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของสีจิ้นผิงและจุดเริ่มต้นในการทำงานของเขา การอ่านเรื่องราวในส่วนนี้จะช่วยให้เราเข้าใจวาทะต่างๆที่ปรากฏภายในเล่มจึงขอแนะนำให้อ่านได้อ่านในส่วนนี้ก่อนแล้วจะเข้าใจวาทะที่แสดงออกมาในวาระและโอกาสได้เป็นอย่างดี

ในส่วน” บันทึกเรื่องราวของสีจิ้นผิง เลขาธิการใหญ่ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน เริ่มต้นด้วยการกล่าวถึง การได้รับเลือกเป็นเลขาธิการใหญ่ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนในวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 2012 ในวัย 59 ปี โดยมีภารกิจสำคัญคือ การนำประชาชนจีน 1,300 ล้านคนต่อสู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างสังคมพอกินพอใช้ทั่วประเทศและสร้างประเทศสังคมนิยมที่ทันสมัย มีความมั่นคงเข้มแข็งมีอารยธรรมโดยมีหน้าที่สำคัญ 3 ด้านคือ หน้าที่ต่อชาติ หน้าที่ต่อประชาชนและหน้าที่

ต่อพรรค จากนั้นในบทนี้จะกล่าวถึงเส้นทางในการทำงานตำแหน่งผู้บริหารของสีจิ้นผิงตั้งแต่ตำแหน่งแรกคือ เลขาธิการสาขาพรรคของหมู่บ้านใน ปี 2007 จากนั้นได้รับเลือกเป็นกรรมการประจำกรมการเมืองของ คณะกรรมการกลางพรรคส่วนกลาง จนกระทั่งดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีและรองประธาน คณะกรรมการทหารส่วนกลาง ในการทำหน้าที่ผู้บริหารนั้นสีจิ้นผิงพูดถึงผู้บริหารไว้ว่า “เมื่อเป็นผู้บริหารก็ต้องสร้างสุขให้ปวงชนต้องหมั่นเป็นห่วงกังวลในภทภัย หมั่นนึกถึงมวลชนที่มอบหมาย เพื่อให้ความฝันที่ว่า ประเทศเข้มแข็งประชาชนมั่งคั่งร่ำรวย เป็นจริง จากหน้าที่ดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการบริหาร 5 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ต้องพัฒนาแบบวิทยาศาสตร์ พัฒนาโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม, ด้านการเมือง ต้องยึดมั่นใน ความคิดที่ว่าอำนาจทั้งหมดของประเทศนั้นเป็นของประชาชน, ด้านวัฒนธรรมให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สร้างจิตวิญญาณแห่งชาติ, ด้านสังคมยึดมั่นบนพื้นฐานของสังคมนิยมและด้านทรัพยากรต้องเดินบน เส้นทางพัฒนาอย่างยั่งยืน จากแนวคิดต่างๆจึงนำไปสู่การดำเนินงานของประเทศเพื่อให้บรรลุตาม เป้าหมายและยังสะท้อนวิธีคิดและบุคลิกภาพของสีจิ้นผิงในเรื่องต่างๆผ่านบทความส่วนนี้เช่น การควบคุม ความประพฤติของตนเองและการบริหารที่เข้มงวด การให้ความสำคัญกับมวลชนและการแก้ไขปัญหาจริงๆ จากนั้นบทนี้ค่อยๆ กล่าวถึงประวัติของสีจิ้นผิงในช่วงวัยเยาว์ ครอบครัวที่บิดาถูกใส่ร้าย และประวัติการเติบโต ที่ผ่านความยากลำบากของท่านซึ่งเนื้อหาและวิธีคิดในการทำงานของท่านก็สะท้อนถึงวิธีคิดและความเป็นผู้นำ ของท่านตั้งแต่วัยเยาว์จนถึงปัจจุบัน เมื่ออ่านในส่วนนี้จบจึงแนะนำให้อ่านวาทะต่างๆที่แบ่งเป็น 18 หัวข้อ จำนวน 79 บทต่อไป

ผู้บริหารในทุกระดับจึงควรอย่างยิ่งที่จะหยิบหนังสือเล่มนี้และอ่านมันเพื่อจะได้นำข้อคิด วิธีการที่ได้ นำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานบริหารของท่านได้เนื้อหาหนังสือ 18 หัวข้อประกอบด้วย

1. ยึดมั่นและพัฒนาสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน เนื้อหาในหัวข้อแรกนี้ประกอบด้วย 4 บทได้แก่

บทที่ 1 ความมุ่งหวังของประชาชนต่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีคือ เป้าหมายในการต่อสู้ของเรา บทนี้เป็น เนื้อหาหลักในสุนทรพจน์ของสีจิ้นผิงที่กล่าวขณะ กรรมการประจำกรมการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรค ชุดที่ 18 พบปะสื่อมวลชนจีนและต่างชาติ ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2012

บทที่ 2 ศึกษา ประชาสัมพันธ์และปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของ สมัชชา 18 โดยยึดถือการยึดมั่นและพัฒนาสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนเป็นศูนย์กลาง บทนี้เป็นสุนทรพจน์ระหว่างการศึกษาครั้งแรกของ กรรมการประจำกรมการเมืองของคณะกรรมการกลางชุดที่ 18 ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2012

บทที่ 3 ยึดมั่นและพัฒนาสังคมนิยมมีอัตลักษณ์จีน โดยไม่หวั่นไหว เป็นสุนทรพจน์งานสัมมนา กรรมการและกรรมการสำรอง คณะกรรมการกลางพรรค ว่าด้วยเรื่องการศึกษาและดำเนินการตามเจตนารมณ์ ของสมัชชา 18

บทที่ 4 ยึดมั่นและประยุกต์ใช้จิตวิญญาณอันยืนยงของแนวคิดเหมาเจ๋อตง เป็นส่วนหนึ่งของการ กล่าวสุนทรพจน์ในงานเสวนารำลึก 120 ปีชาตกาลของเหมาเจ๋อตง ในวันที่ 26 ธันวาคม 2013

โดยรวมหัวข้อแรกนี้เป็นการกล่าวถึงภารกิจสำคัญของพรรคคือ “ภาระหน้าที่อันใหญ่หลวงนี้คือภาระหน้าที่ต่อประชาชน” และกล่าวถึงร่างแผนแม่บทเพื่อบ่งชี้ถึงทิศทางในการทำงานของคณะกรรมการกลางพรรคโดยการเน้นที่ สังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนโดยการบูรณาการระบบการเมืองรากฐาน ระบบการเมืองพื้นฐาน ระบบเศรษฐกิจพื้นฐานตลอดจนระบบและกลไกในด้านต่างๆมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เจตนารมณ์ของสมัชชา 18 เป็นการกล่าวถึงสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนเพื่อให้ระบบสังคมนิยมสมบูรณ์ รวมทั้งแนวคิดของเหมาเจ๋อตงเพื่อให้พรรคสืบสาน สร้างสรรค์และผลักดันงานในการพัฒนาสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนให้รุดหน้าต่อไป

2. บรรลุความฝันจีนสู่การฟื้นฟูความเจริญรุ่งเรืองแห่งประชาชาติจีนเนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 7บทได้แก่

บทที่ 1 การฟื้นฟูความเจริญรุ่งเรืองแห่งประชาชาติจีนคือความฝันอันยิ่งใหญ่ที่สุดของประชาชาติจีนนับตั้งแต่ยุคใกล้ เป็นสุนทรพจน์ขณะเยี่ยมชมนิทรรศการ เส้นทาง การฟื้นฟู ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2012

บทที่ 2 สุนทรพจน์ในที่ประชุมครั้งที่ 1 ของสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติชุดที่ 12 ในวันที่ 17 มีนาคม 2013

บทที่ 3 ลงมือทำจริง ความฝันถึงจะเป็นจริงได้ เป็นส่วนหนึ่งของสุนทรพจน์ในขณะเสวนาร่วมกับตัวแทนแรงงานแบบอย่างทั่วประเทศในวันที่ 28 เมษายน 2013

บทที่ 4 ปลอ่ยให้ความฝันของวัยหนุ่มสาวได้โดยบินอย่างเสรีไปพร้อมกับการสานความฝันจีนเป็นสุนทรพจน์ขณะเสวนาร่วมกับตัวแทนเยาวชนดีเด่นในสาขาต่างๆ วันที่ 4 พฤษภาคม 2013

บทที่ 5 การบรรลุความฝันจีนไม่เพียงสร้างประโยชน์สุขแก่ชาวจีนแต่ยังสร้างประโยชน์สุขแก่ชาวโลกด้วย เป็นบทสัมภาษณ์ของสื่อประเทศลาตินอเมริกาเมื่อ พฤษภาคม 2013

บทที่ 6 ถึงเวลาสร้างสรรค์นวัตกรรมและโอกาสสานฝันให้เป็นจริง เป็นส่วนหนึ่งของสุนทรพจน์ในงานฉลองครบรอบ 100 ปีการก่อตั้งสมาคมศิษย์เก่ายุโรป-อเมริกา เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2013

บทที่ 7 การฟื้นฟูความเจริญรุ่งเรืองแห่งประชาชาติจีนคือ ความฝันร่วมกันของลูกหลานชนชาติจีนทั้งในและนอกประเทศ เป็นสุนทรพจน์ขณะพบปะกับผู้แทนการประชุมสมาคมชาวจีนโพ้นทะเลเลิศจีนครั้งที่ 7 วันที่ 6 มิถุนายน 2014

เนื้อหาสำคัญคือ การปฏิรูปประเทศจนค้นพบวิถีทางในการนำไปสู่การฟื้นฟูความเจริญรุ่งเรืองแห่งประชาชาติจีนวิถีทางนี้ก็คือ สังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน เป้าหมายในอนาคตคือ การสร้างสังคมพอกินพอใช้อย่างทั่วถึงเมื่อครบรอบ 100 ปีแห่งการตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีน กล่าวว่าการทำงานคือ พลังพื้นฐานที่ขับเคลื่อนความก้าวหน้าของสังคมมนุษย์ การลงมือทำจริงเท่านั้นทำให้ชาติเจริญได้หากทุกคนลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อความฝันที่สวยงามก็จะเป็นพลังมหาศาลบรรลุสู่ความฝันจีนได้ เยาวชนเป็นความหวังของประเทศตอนนี้ เป้าหมายของประเทศใกล้บรรลุแล้วโดยกล่าวว่า “การเดินทางร้อยลี้ นับครั้งที่เก้าสิบสี่” นั่นคือยิ่งเข้าใกล้เป้าหมายเท่าไรจะต้องทุ่มเทพยายามมากกว่าเดิมเยาวชนของชาติจะต้องมีอนาคตที่สดใส

3. ปฏิรูปกรอบด้านในเชิงลึก เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 5 บทได้แก่

บทที่ 1 การปฏิรูปและเปิดประเทศมีแต่เดินหน้าต่อไปและไม่มีวันเสร็จสิ้น เป็นสุนทรพจน์ขณะเป็นประธานจัดการศึกษาร่วมครั้งที่ 2 กรรมการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 ในวันที่ 31 ธันวาคม 2012

บทที่ 2 คำชี้แจงเกี่ยวกับ “มติกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนว่าด้วยประเด็นสำคัญบางประการเพื่อการปฏิรูปกรอบด้านในเชิงลึก” เป็นการชี้แจงในการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 3 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2013

บทที่ 3 ให้ความคิดเป็นหนึ่งในเดียวกันอย่างแท้จริงกับเจตนารมณ์ของการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 3 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 เป็นสุนทรพจน์ระหว่างการหารือรอบสองในที่ประชุมกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 วันที่ 12 พฤศจิกายน 2013

บทที่ 4 การปฏิรูปยากลำบากเพียงใดก็ต้องผลักดันให้รู้หน้าต่อไป เป็นการให้สัมภาษณ์พิเศษของสถานีโทรทัศน์รัสเซียในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2014

บทที่ 5 ยกระดับความสามารถในการบริหารประเทศให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องด้วยระบบสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน เป็นสุนทรพจน์ระหว่างการสัมมนากลุ่มเจ้าหน้าที่ชั้นนำที่ขึ้นนำระดับผู้ว่าราชการมณฑลในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2014

การกล่าวถึงการปฏิรูปและเปิดประเทศในประเด็นดังนี้ ประการแรกการปฏิรูปและเปิดประเทศเป็นการปฏิวัติเชิงลึก เดินตามวิถีทางของสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน สอง ต้องยึดมั่นในวิธีที่ถูกต้อง “การคลำก่อนหินข้ามห้วยคือวิธีการปฏิรูปอย่างมีอัตลักษณ์จีนและสอดคล้องกับสภาพบ้านเมืองในปัจจุบัน” สามการปฏิรูปและเปิดประเทศเป็นโครงการที่เป็นระบบ ี่ความมั่นคงคือเงื่อนไขเบื้องต้นในการปฏิรูปและการพัฒนา ประการที่ห้า การปฏิรูปและเปิดประเทศเป็นกิจกรรมของประชาชนทั้งหลาย กระบวนการสร้างชาติสู่ความทันสมัยต้องยกระดับมาตรฐานพรรคให้เป็น หลักวิทยาศาสตร์ เป็นประชาธิปไตยและเป็นไปตามกฎหมาย เป้าหมายโดยรวมคือ การปรับปรุงพัฒนาระบบสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนกับการพัฒนาระบบและความสามารถในการบริหารประเทศให้ทันสมัยเพื่อให้บรรลุสังคมนิยมที่ทันสมัย

4. ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 5 บทได้แก่

บทที่1 การเติบโตทางเศรษฐกิจต้องเป็นเรื่องจริงที่ไม่ได้แต่งเติม เป็นคำกล่าวในการสัมมนาของบุคคลนอกพรรคฯในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2012

บทที่ 2 การยกระดับเศรษฐกิจแบบเปิดกว้าง เป็นคำกล่าวในงานสัมมนาตัวแทนนักธุรกิจจีนและต่างประเทศ ในวันที่ 8 เมษายน 2013

บทที่ 3 มือที่มองไม่เห็นกับมือที่มองเห็นต้องใช้งานได้ดี เป็นคำกล่าวเปิดงานการศึกษาาร่วมครั้งที่ 15 ของกรรมการเมือง ในวันที่ 26 พฤษภาคม 2014

บทที่ 4 เร่งเปลี่ยนแปลงการพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยขนาดลงทุนและปัจจัยสำคัญเป็นการพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เป็นคำกล่าวในการประชุมสภาวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 17 ในวันที่ 9 มิถุนายน 2014

บทที่ 5 ผลักดันการปฏิรูปด้านการพลังงานและใช้พลังงานของประเทศ เป็นสุนทรพจน์ในการประชุมคณะกรรมการคลังและเศรษฐกิจส่วนกลางครั้งที่ 6 วันที่ 13 มิถุนายน 2014

เป็นการกล่าวถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนที่มุ่งพัฒนาอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ยึดแนวทางการพัฒนายอย่างมั่นคง ยืนหยัดในทฤษฎีสองด้านคือ ด้านประโยชน์และด้านลบและเป็นการนำเจตนารมณ์ของสมัชชา 18 มาปฏิบัติจะผลักดันนโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศ จะสร้างสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่างๆที่ดียิ่งขึ้นให้นักธุรกิจจากทุกประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศจีน การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและประเด็นด้านความมั่นคงด้านพลังงานเป็นปัญหาเชิงยุทธศาสตร์และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

5. สร้างประเทศจีนให้เป็นนิติรัฐ เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บทได้แก่

บทที่ 1 ปาฐกถาในที่ประชุมวงการต่างๆในเมืองหลวงร่วมระลึกถึงการประกาศใช้รัฐธรรมนูญปัจจุบันครบรอบ 30 ปี ในวันที่ 4 ธันวาคม 2012

บทที่ 2 ยึดมั่นการสร้างประเทศ รัฐบาลและสังคมที่ปกครองด้วยระบบกฎหมาย เป็นปาฐกถาระหว่างการศึกษาร่วมครั้งที่ 4 ของกรมการเมืองในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2013

บทที่ 3 ส่งเสริมความยุติธรรมในสังคม เป็นการปาฐกถาการประชุมด้านการเมืองและกฎหมายของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ในวันที่ 7 มกราคม 2014

เป็นการกล่าวถึงรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อเป็นหลักประกันในการบังคับใช้รัฐธรรมนูญอย่างมีประสิทธิภาพและผลักดันการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ สมัชชา 18 ในการปกครองประเทศด้วยหลักนิติรัฐแบบสังคมนิยม การบรรลุเป้าหมายนี้ต้องบังคับใช้รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเป็นแม่แบบกฎหมายของประเทศ เป็นบทบัญญัติหลักในการปกครองและสร้างสันติสุขของประเทศ มีสถานะเป็นกฎหมายสูงสุด มีอำนาจและผลบังคับใช้สูงสุดโดย ยึดมั่นทิศทางการเมืองที่ถูกต้อง ยืนหยัดเส้นทางการพัฒนาการเมืองแบบสังคมนิยมอัตลักษณ์จีนและการรักษาความสงบมั่นคงในสังคม การส่งเสริมความยุติธรรมและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม การสร้างหลักประกันให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขว่าเป็นจุดประสงค์หลักของพรรคคอมมิวนิสต์ โดยการยืนหยัดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ดำเนินการปฏิรูปด้านการเมืองและกฎหมายให้เข้มแข็งเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนเพื่อสร้างหลักประกันให้บรรลุเป้าหมาย

6. สร้างประเทศเข้มแข็งที่มีวัฒนธรรมสังคมนิยมเนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 6 บทได้แก่

บทที่ 1 ดำเนินงานด้านการเผยแพร่วิถีชีวิตให้ดีขึ้น เป็นปาฐกถาในการประชุมว่าด้วยการเผยแพร่วิถีชีวิตทั่วประเทศ ในวันที่ 19 สิงหาคม 2013

บทที่ 2 ผนึกพลังคุณธรรมเสริมส่งให้ความฝันเป็นจริง เป็นปาฐกถาในการพบปะผู้ได้รับรางวัลบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรมแห่งชาติสมัยที่ 4 วันที่ 26 กันยายน 2013

บทที่ 3 ยกระดับอำนาจอ่อนด้านวัฒนธรรมของชาติ เป็นปาฐกถาในการศึกษาร่วมครั้งที่ 12 ของกรมการเมือง คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 วันที่ 30 ธันวาคม 2013

บทที่ 4 ปลุกฝังและเชิดชูค่านิยมหลักของสังคมนิยม ปาฐกถาในการศึกษาร่วมครั้งที่ 13 กรมการเมือง คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18

บทที่ 5 เยาวชนต้องปฏิบัติตามค่านิยมหลักของสังคมนิยมด้วยจิตสำนึก เป็นปาฐกถาในงานเสวนาของนักศึกษาและคณาจารย์มหาวิทยาลัย วันที่ 4 พฤษภาคม 2014

บทที่ 6 บ่มเพาะและปฏิบัติตามค่านิยมหลักของสังคมนิยมอย่างจริงจังตั้งแต่เยาว์วัย เป็นคำพูดในการสัมมนาที่โรงเรียนประถมชนเผ่าเขตไห่เต๋ยอัน กรุงปักกิ่ง วันที่ 30 พฤษภาคม 2014

เป็นการกล่าวถึง การสร้างความมั่นคงให้กับสถานะในการชี้นำด้านความคิดและจิตสำนึกของแนวคิดมาร์กซิสม์และสร้างความมั่นคงด้านพื้นฐานความคิดร่วมในการต่อสู้อย่างสามัคคีของพรรคและประชาชนทั้งประเทศ สมาชิกและแกนนำพรรคต้องแน่วแน่ในความเชื่อตามแนวคิด ทุ่มเทอย่างไม่ย่อท้อในการบรรลุหลักปฏิบัติพื้นฐานของพรรค โดยการปลุกฝังและเชิดชูค่านิยมหลักของสังคมนิยมไว้เป็นพื้นฐานและวางรากฐานชี้นำผู้คนให้ยึดถือคุณธรรม เคารพคุณธรรมและรักษาคุณธรรมตามแนวคิดสังคมนิยมแบบอัตลักษณ์จีน

7. ส่งเสริมการพัฒนาสังคมและปฏิรูปการบริหารสังคม เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 7 บทได้แก่

บทที่ 1 ผลักดันให้พื้นที่ยากจนหลุดพ้นจากความยากจน เป็นปาฐกถาขณะสำรวจการดำเนินงานพัฒนายกระดับพื้นที่ยากจนที่อำเภอฝูผิง มณฑลเหอเป่ย์ วันที่ 29-30 ธันวาคม 2012

บทที่ 2 ให้ประชากรทั้ง 1,300 ล้านคนมีการศึกษาที่ดีและเท่าเทียมกันยิ่งขึ้น เป็นปาฐกถาขณะอวยพรออกอากาศงานรำลึกครบรอบ 1 ปีการรณรงค์เรื่องการศึกษาของสหประชาชาติ วันที่ 25 กันยายน 2013

บทที่ 3 เร่งส่งเสริมการสร้างระบบจัดหาและหลักประกันที่อยู่อาศัย เป็นปาฐกถาในการศึกษาร่วมครั้งที่ 10 กรมการเมือง วันที่ 29 ตุลาคม 2013

บทที่ 4 ความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนจัดไว้ในอันดับแรกเสมอ เป็นปาฐกถาขณะตรวจสอบงานกู้ภัยในเหตุการณ์ระเบิดจากการรั่วของท่อส่งน้ำมัน วันที่ 24 พฤศจิกายน 2013

บทที่ 5 เร่งสร้างประเทศจีนให้เป็นประเทศแข็งแกร่งด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นปาฐกถาในการประชุมคณะทำงานส่วนกลางด้านกิจการความปลอดภัยของอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2014

บทที่ 6 ยืนหยัดแนวคิดด้านความมั่นคงของชาติสมบูรณ์แบบก้าวอย่างตามเส้นทางความมั่นคงของชาติแบบมีอัตลักษณ์จีน เป็นปาฐกถาในการประชุมคณะกรรมการความมั่นคงของจีนครั้งที่ 1 วันที่ 15 เมษายน 2014

บทที่ 7 พิทักษ์ความมั่นคงของชาติและความสงบสุขในสังคมอย่างแท้จริง เป็นปาฐกถาในการศึกษา
ร่วมครั้งที่ 14 กรมการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนสมัยที่ 18 วันที่ 25 เมษายน 2014

เป็นการกล่าวถึงพัฒนาพื้นที่ที่ยากจนของประเทศเพื่อบรรลุความมั่นคงร่วมกันทั้งประเทศและให้
ประชากรมีการศึกษาที่ดีและเท่าเทียมกันยิ่งขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการสร้างระบบการจัดหาที่อยู่อาศัยของ
ประชากร การให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการทำงานและการพัฒนาโครงสร้างทางด้านอินเทอร์เน็ต
และเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเน้นความมั่นคงปลอดภัยในการใช้และการเน้นย้ำเรื่องความมั่นคงของชาติด้วย
เอกลักษณ์สังคมนิยมแบบอัตลักษณ์จีน

หัวข้อที่ 8 สร้างอารยธรรมระบบนิเวศวิทยา เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บทได้แก่

บทที่ 1 สร้างปัจจัยด้านนิเวศวิทยาที่ดียิ่งขึ้นเพื่อสร้างประเทศจีนอันดีงามเป็นปาฐกถา
ในขณะเข้าร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้อาสาแห่งเมืองหลวง วันที่ 2 เมษายน 2013

บทที่ 2 พยายามก้าวสู่ยุคใหม่แห่งอารยธรรมทางระบบนิเวศภายใต้แนวคิดสังคมนิยมเป็น
ปาฐกถาในการศึกษาร่วมครั้งที่ 6 กรมการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนสมัยที่ 18 วันที่
24 พฤษภาคม 2013

บทที่ 3 รักษาสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีพและการสร้างผลผลิตใต้ฟ้าคราม ภูเขาเขียวและน้ำ
ใสไว้ให้คนรุ่นหลัง เป็นจดหมายอวยพรมอบให้ในการประชุมนานาชาติด้านอารยธรรมทางระบบนิเวศแห่งเมือง
กุ้ยหยาง ประจำปี 2013 วันที่ 18 กรกฎาคม 2013

ในหัวข้อกลุ่มนี้เป็นการกล่าวถึงระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ชาวจีนตระหนักถึงความจำเป็นใน
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางนิเวศวิทยาและความมุ่งมั่นในการจัดการมลพิษในสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้าง
สิ่งแวดล้อมที่ดี ก้าวสู่ยุคสังคมนิยมใหม่ที่มีระบบนิเวศวิทยาที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับการดำรงชีวิตรวมทั้ง
กล่าวถึงการปฏิรูปและการปรับปรุงแบบให้เกิดสิ่งแวดล้อมสีเขียวในอุตสาหกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

หัวข้อที่ 9 ส่งเสริมกองทัพและกิจการด้านกลาโหมให้ทันสมัย เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บท
ได้แก่

บทที่ 1 ผลักดันการสร้างกิจการด้านกลาโหมและกองทัพให้ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งเป็น
ปาฐกถาในการประชุมคณะกรรมการทหารส่วนกลาง วันที่ 16 พฤศจิกายน 2012

บทที่ 2 เร่งสร้างกิจการกลาโหมที่มีความมั่นคงและกองทัพที่แข็งแกร่งเป็นปาฐกถาในการ
สำรวจเขตทหารในนครกวางเจา วันที่ 8 และ 10 ธันวาคม 2012

บทที่ 3 สร้างกองทัพประชาชนที่เชื่อฟังคำบัญชาการของพรรคสามารถชนะสงครามได้และ
มีท่าทีอันดีงาม เป็นปาฐกถาในการประชุมคณะผู้แทนทหารปลดแอกครั้งที่ 1 วันที่ 11 มีนาคม 2013

เป็นการพูดถึงแนวความคิดเกี่ยวกับกองทัพในการพัฒนาความมั่นคงทางทหาร และกองทัพจะต้องอยู่
ภายใต้การชี้นำของพรรค การส่งเสริมการปฏิรูปกองทัพให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานในรอบคุณด้านเพื่อสร้าง

ประเทศให้มั่งคั่งและสร้างกองทัพให้แข็งแกร่งเพื่อการบรรลุความเจริญรุ่งเรืองแห่งประชาชาติจีน โดยการเน้นย้ำทหารต้องปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของสมัชชา 18 ของพรรค

หัวข้อที่ 10 ยุทธศาสตร์นโยบาย หนึ่งในประเทศ สองระบบ และส่งเสริมความเป็นเอกภาพของมาตุภูมิ เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 5 บทได้แก่

บทที่ 1 ชะตากรรมของฮ่องกง มาเก๊าเชื่อมโยงกับจีนแผ่นดินใหญ่อย่างแน่นแฟ้นโดยตลอด เป็นปาฐกถาในขณะพบผู้ว่าการเขตพิเศษฮ่องกงและมาเก๊า วันที่ 20 ธันวาคม 2012, 18 มีนาคม 2013, 18 ธันวาคม 2013

บทที่ 2 ร่วมสร้างอนาคตอันดีงามให้แก่ชนชาติจีน เป็นปาฐกถาในขณะพบประธานกิตติมศักดิ์ของมูลนิธิตลาดร่วมสองฝั่งช่องแคบไต้หวัน วันที่ 8 เมษายนและ 6 ตุลาคม 2013

บทที่ 3 เข้าใจภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างสองฟากฝั่งช่องแคบผ่านผลประโยชน์ร่วมของชนชาติจีน เป็นปาฐกถาในขณะพบประธานกิตติมศักดิ์พรรคก๊กมินตั๋งแห่งประเทศจีน วันที่ 13 มิถุนายน 2013

บทที่ 4 ร่วมกันบรรลุความฝันจีนสู่การฟื้นฟูความรุ่งเรืองครั้งยิ่งใหญ่แห่งประชาชาติจีนเป็นปาฐกถาในขณะพบประธานเหลียนจ้านจากไต้หวัน วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2014

บทที่ 5 รับภาระบุกเบิกอนาคตความสัมพันธ์ระหว่างช่องแคบไต้หวัน ดำเนินการฟื้นฟูความรุ่งเรืองครั้งยิ่งใหญ่แห่งประชาชาติจีน เป็นใจความสำคัญในขณะพบหัวหน้าพรรคซินหมินตั๋ง วันที่ 7 พฤษภาคม 2014

เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายของประเทศจีนที่มีต่อฮ่องกง มาเก๊าและไต้หวัน โดยฮ่องกงและมาเก๊าเป็นการยืนยันถึงนโยบายหนึ่งประเทศสองระบบของส่วนกลางและนโยบายที่สนับสนุนเขตปกครองพิเศษทั้งสองในด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ส่งเสริมความปรองดองระหว่างกันเพื่อการฟื้นฟูประเทศให้ยิ่งใหญ่ด้วยกัน ในส่วนของไต้หวันเป็นการผลักดันความสัมพันธ์ระหว่างแผ่นดินใหญ่กับไต้หวันให้พัฒนาอย่างสันติเพื่อสร้างความสุขให้พี่น้องร่วมชาติทั้งสองฝั่ง “สองฟากฝั่งครอบครัวเดียวกัน”

หัวข้อที่ 11 เดินบนเส้นทางแห่งการพัฒนาอย่างสันติ เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 5 บทได้แก่

บทที่ 1 วางแผนภาพรวมของกิจการภายในประเทศและกิจการต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น เสริมรากฐานวิถีแห่งการพัฒนาอย่างสันติ เป็นปาฐกถาในการศึกษาร่วมครั้งที่ 3 กรมการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนสมัยที่ 18 วันที่ 28 มกราคม 2013

บทที่ 2 เดินบนเส้นทางใหม่ที่มีพลังร่วมใจกันและร่วมมือเพื่อประสิทธิผลสำเร็จร่วมกันเป็นคำปราศรัยสำคัญในการพบนายบัน คิมุน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ วันที่ 19 มิถุนายน 2013 และ 19 พฤษภาคม 2014

บทที่ 3 วิสัยทัศน์ด้านความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ยึดมั่นหลักการเหตุผล ประสานงานร่วมกันและก้าวไปด้วยกันอย่างสมดุลเป็นคำปราศรัยสำคัญในการประชุมสุดยอดผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ประเทศเนเธอร์แลนด์ วันที่ 24 มีนาคม 2014

บทที่ 4 การแลกเปลี่ยนกันและกันสร้างสีสันให้แก่อารยธรรม การเรียนรู้กันและกันสร้างความสมบูรณ์ให้แก่อารยธรรมเป็นสุนทรพจน์ ณ สำนักงานใหญ่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ วันที่ 27 มีนาคม 2014

บทที่ 5 ก้าวเดินบนวิถีการพัฒนาอย่างสันติเป็นความมั่นใจและความตระหนักรู้ของประชาชนชาวจีนที่จะบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาตนเองให้เป็นผลสำเร็จ เป็นคำปราศรัย ณ มุลุนิถิเกียร์โป แห่งเยอรมนี วันที่ 84 มีนาคม 2014

เป็นการยืนยันชัดในเป้าหมายของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในการกำหนดการพัฒนาประเทศบนวิถีแห่งการพัฒนาอย่างสันติ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ ไม่เอาประโยชน์ประเทศไปแลกเปลี่ยนผลประโยชน์อื่น ๆ รวมทั้งการเผยแพร่แนวคิดการพัฒนาอย่างสันติไปยังประเทศอื่นๆด้วยเพื่อการพัฒนาไปด้วยกัน ในส่วนของสหประชาชาตินั้นควรแสดงบทบาทผู้นำหลักในการแก้ปัญหาในการรับมือการก่อการร้าย ปัญหาเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสาร ทางด้านนิวเคลียร์นั้นให้มีการเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์ รับผิดชอบร่วมกันเพื่อสังคมโลกมั่นใจในการรักษาความมั่นคงทางนิวเคลียร์

หัวข้อที่ 12 การผลักดันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจรูปแบบใหม่ เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บทได้แก่

บทที่ 1 ตามกระแสก้าวหน้าแห่งยุคสมัย ส่งเสริมให้โลกพัฒนาอย่างสันติ เป็นปาฐกถา ณ สถาบันความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกรุงมอสโก วันที่ 23 มีนาคม 2013

บทที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์ของประเทมหาอำนาจรูปแบบใหม่ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและสหรัฐอเมริกา เป็นคำถ้อยแถลงขณะให้สัมภาษณ์นักข่าวร่วมกับประธานาธิบดีโอบามา วันที่ 7 มิถุนายน 2013

บทที่ 3 สร้างสะพานแห่งมิตรภาพและความร่วมมือในทวีปยูเรเชีย เป็นปาฐกถา ณ วิทยาลัยยุโรป ประเทศเบลเยียม วันที่ 1 เมษายน 2014

เนื้อหาในหัวข้อนี้เป็นเรื่องความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับรัสเซีย จีนกับสหรัฐอเมริกาและประเทศกลุ่มยุโรป โดยกล่าวถึงความร่วมมือระหว่างกันเพื่อสร้างความร่วมมือและความผาสุกร่วมกันทุกฝ่าย กล่าวถึงการสร้างสะพานแห่งมิตรภาพว่าประกอบด้วย 4 สะพานใหญ่คือ สันติภาพ การขยายตัว การปฏิรูปและอารยธรรม

หัวข้อที่ 13 ดำเนินกิจการการต่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านให้สมบูรณ์ เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บทได้แก่

บทที่ 1 ร่วมสร้าง เขตเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม เป็นปาฐกถา ณ มหาวิทยาลัยนาซาร์บาเยฟ วันที่ 7 กันยายน 2013

บทที่ 2 ร่วมสร้างเส้นทางสายไหมทางทะเล ศตวรรษที่ 21 เป็นปาฐกถา ณ รัฐสภาของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย วันที่ 3 ตุลาคม 2013

บทที่ 3 ยึดมั่นแนวทางการต่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านแบบใกล้ชิด จริงใจให้ประโยชน์และใจกว้าง เป็นประเด็นสำคัญในงานเสวนางานต่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน วันที่ 24 ตุลาคม 2013

ในหัวข้อนี้เป็นการกล่าวถึงนโยบายและกลยุทธ์ความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆด้านการค้า เช่น เส้นทางสายไหมในอดีตและการฟื้นฟูเส้นทางการค้าขึ้นมาใหม่กับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศยุโรปและประเทศในเอเชียกลางและกลุ่มประเทศอาเซียนที่ติดต่อกันทางน้ำเพื่อแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาร่วมกัน

หัวข้อที่ 14 กระชับความร่วมมือเป็นหนึ่งในประเทศกำลังพัฒนา เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บทได้แก่

บทที่ 1 หน้าที่จริงใจและมิตรแท้ตลอดกาล เป็นปาฐกถา ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสาธารณรัฐแทนซาเนีย วันที่ 25 มีนาคม 2013

บทที่ 2 ผลักดันความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศละตินอเมริกาไปสู่การพัฒนารูปแบบใหม่ที่ดียิ่งขึ้น เป็นปาฐกถา ณ รัฐสภาของเม็กซิโก วันที่ 5 มิถุนายน 2013

บทที่ 3 ส่งเสริมจิตวิญญาณเส้นทางสายไหมให้ยิ่งใหญ่มากขึ้น กระชับความร่วมมือจีน-อาหรับ เป็นคำกล่าวเปิดประชุมระดับรัฐมนตรีของเวทีความร่วมมือ จีน-อาหรับครั้งที่ 6 วันที่ 5 มิถุนายน 2014

เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประเทศในทวีปต่างๆคือ ความสัมพันธ์กับทวีปแอฟริกา กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับแอฟริกามีมานานและจะพัฒนาดียิ่งขึ้นไปอีกเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศกลุ่มละตินอเมริกาว่าความสัมพันธ์กับทวีปละตินอเมริกาขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงเวลาพัฒนาอย่างรวดเร็วเป็นยุคทองร่วมกันและความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศอาหรับเพื่อร่วมกันหาความร่วมมือระหว่างกันโดยเฉพาะการฟื้นฟูเส้นทางสายไหมเพื่อความรุ่งเรืองของจีนและอาหรับร่วมกัน

หัวข้อที่ 15 เข้าร่วมกิจการพหุภาคีอย่างแข็งขัน เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 6 บทได้แก่

บทที่ 1 ประสานมือพัฒนาไปด้วยกัน เป็นปาฐกถา ณ การประชุมผู้นำกลุ่มประเทศบราซิลครั้งที่ 5 วันที่ 27 มีนาคม 2013

บทที่ 2 ร่วมสร้างสรรค์อนาคตที่งดงามให้กับทวีปเอเชียและสังคมโลก เป็นปาฐกถา ณ การประชุมฟอรัมเอเชีย-แปซิฟิก วันที่ 7 เมษายน 2013

บทที่ 3 ร่วมดำรงและพัฒนาเศรษฐกิจโลกแบบเปิดกว้าง เป็นปาฐกถา ณ การประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่ม 20 วันที่ 5 กันยายน 2013

บทที่ 4 ส่งเสริมปฏิญญาเซี่ยงไฮ้ ผลักดันการพัฒนาร่วมกัน เป็นคำกล่าวในการประชุมคณะกรรมการผู้นำสูงสุดขององค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ครั้งที่ 3 วันที่ 13 กันยายน 2013

บทที่ 5 ขยายการปฏิรูปและเปิดประเทศ ร่วมสร้างเอเชีย-แปซิฟิกให้งดงาม เป็นปาฐกถา ในการประชุมภาคธุรกิจชั้นนำของความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก วันที่ 7 ตุลาคม 2013

บทที่ 6 การสร้างแนวคิดความมั่นคงในทวีปเอเชียอย่างแข็งแกร่งเพื่อสร้างสถานการณ์ความร่วมมือเพื่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ เป็นปาฐกถา ในการประชุมความร่วมมือว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการการสร้างควมไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย วันที่ 21 พฤษภาคม 2014

ประเด็นสำคัญในหัวข้อนี้จะเป็นการรวบรวมคำพูดเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างจีนกับกลุ่มประเทศต่างๆ ได้แก่ กลุ่มประเทศบริกส์ กลุ่มประเทศเอเชีย-แปซิฟิก กลุ่มประเทศจี 20 องค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิกและประเทศภูมิภาคเอเชีย เป็นความร่วมมือกับกลุ่มต่างๆ เพื่อการพัฒนาและสันติภาพของสังคมโลก รวมทั้งความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและด้านความมั่นคงปลอดภัยของชาติทุกชาติเพื่อร่วมสร้างอนาคตที่งดงามให้สังคมโลก “ภูเขาสูงส่งถึงสูง สายน้ำส่งถึงยาว”

หัวข้อที่ 16 กระชับความสัมพันธ์ระหว่างพรรคกับมวลชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 4 บทได้แก่

บทที่ 1 ดำเนินมาตรการการอดออม มัธยัสถ์ ต่อต้านความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย เป็นคำสั่งสองประการที่อยู่ในเอกสารของสำนักข่าวซินหัว วันที่ 17 มกราคมและ 22 กุมภาพันธ์ 2013

บทที่ 2 แนวทางมวลชนคือเส้นทางชีวิตและเส้นทางการทำงานมูลฐานของพรรค เป็นคำปราศัยในการประชุมกิจกรรมอบรมการปฏิบัติตามแนวทางมวลชนของพรรค วันที่ 18 มิถุนายน 2013

บทที่ 3 ยึดมั่นในแนวคิดชั้นนำและเป้าหมายที่พรรคต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมการอบรมการปฏิบัติตามแนวทางมวลชน เป็นคำปราศัยในการประชุมกิจกรรมอบรมการปฏิบัติตามแนวทางมวลชนของพรรค วันที่ 18 มิถุนายน 2013

บทที่ 4 เสริมสร้างและเผยแพร่พฤติกรรม สามเข็มสามจริง เป็นใจความสำคัญในการประชุมครั้งที่ 2 ของการประชุมสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติจีนวาระที่ 12 วันที่ 24 ตุลาคม 2013

เป็นเนื้อหาที่เน้นการปฏิบัติตัวของเจ้าหน้าที่พรรคและผู้นำทุกระดับรวมถึง มวลชนของประเทศในการใช้จ่ายอย่างประหยัด การอดออมและมัธยัสถ์และต่อต้านการฟุ่มเฟือยเพราะยังมีมวลชนอีกจำนวนมากที่ยังขาดแคลน “เริ่มต้นฟุ่มเฟือย ล่มจมจะมาถึง” การเน้นย้ำและให้ความสำคัญกับมวลชนที่เป็นรากฐานของพรรคคอมมิวนิสต์และให้ยึดมั่นในแนวทางของพรรคโดยการอบรมการปฏิบัติตามแนวทางของพรรคให้กับมวลชนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป้าหมายไปสู่สังคมนิยมที่มีอัตลักษณ์จีนให้ประสบความสำเร็จ

หัวข้อที่ 17 ผลักดันการปราบปรามทุจริต เสริมสร้างความสุจริต เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 3 บทได้แก่

บทที่ 1 นำอำนาจไปขังไว้ในกรงของระบบ เป็นใจความสำคัญในการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 2 ของคณะกรรมการการตรวจสอบวินัยของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 วันที่ 22 มกราคม 2013

บทที่ 2 ใช้ภูมิปัญญาประวัติศาสตร์ผลักดันสร้างสรรค์การปราบปรามทุจริต ส่งเสริมความสุจริต เป็นใจความสำคัญในขณะเป็นประธานในการศึกษาร่วมครั้งที่ 5 กรมการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 วันที่ 19 เมษายน 2013

บทที่ 3 ลงลึกผลักดันสร้างพรรคการเมืองให้สะอาดโปร่งใสและปราบปรามการทุจริต เป็นใจความสำคัญในการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 3 ของคณะกรรมการการตรวจสอบวินัยของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 วันที่ 14 มกราคม 2014

เป็นเนื้อหาที่เน้นการปราบปรามการทุจริต ส่งเสริมการสุจริตและการเอาใจจริงเอาใจของทางพรรคที่เด็ดขาด รุนแรงในการจัดการกับปัญหาการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในทุกระดับโดยเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบวินัยส่วนกลางต้องทำหน้าที่อย่างเข้มงวด เพื่อให้ประชาชนเห็นประสิทธิผลและการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน รวมทั้งการอบรมเรื่องการปราบปรามการทุจริต ส่งเสริมความสุจริตและวัฒนธรรมการเมืองที่โปร่งใสสะอาด การปกครองประเทศด้วยกฎหมายและคุณธรรม

หัวข้อที่ 18 ยกระดับมาตรฐานผู้นำพรรค เนื้อหาในหัวข้อนี้ประกอบด้วย 4 บท ได้แก่

บทที่ 1 เชิดชูจิตใจแน่วแน่เสมือนดอกตะปู พิมพ์เขียวที่ดีแผ่นหนึ่งต้องทำให้ถึงที่สุด เป็นคำปราศรัยในการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 2 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2013

บทที่ 2 อาศัยการศึกษาเดินสู่นาคต เป็นใจความสำคัญในงานฉลองครบรอบ 80 ปีโรงเรียนพรรคคอมมิวนิสต์จีน วันที่ 1 มีนาคม 2013

บทที่ 3 ปกครองประเทศใหญ่เหมือนปรุงอาหารจานเล็ก เป็นคำพูดขณะให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนกลุ่มประเทศบราซิล วันที่ 19 มีนาคม 2013

บทที่ 4 ลงแรงฟุ่ฟักและคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่ดีที่พรรคฯและประชาชนต้องการเป็นปาฐกถาที่ประชุมองค์กรทั่วประเทศ วันที่ 28 มิถุนายน 2013

ในหัวข้อนี้จะเน้นเรื่อง การเป็นผู้นำ โดยในการทำงานนั้นผู้นำต้องยืนหยัดในนโยบาย ทำงานด้วยใจกล้า กล้าเสนอแนวคิดใหม่ที่ก้าวหน้าและมีการทำงานที่มั่นคงต่อเนื่อง ผู้นำต้องเข้าใจปัญหาและสภาพพื้นที่ที่แท้จริงให้ความสำคัญกับระบบการคัดเลือกผู้นำ “อำมาตย์เกิดมาจากหัวหมู ขุนพลโตมาจากพลทหาร” เป็นระบบการคัดเลือกที่เป็นขั้นตอนเพื่อให้ผู้นำผ่านการทำงานจากระดับล่างขึ้นมาระดับบน การคัดเลือกให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความรู้ความสามารถ “ใช้คนดีคือ ฐานการปกครอง” และ “ปกครองให้ดีได้ ต้องใช้คนให้เป็น” และการให้ความสำคัญและสนับสนุนการศึกษาแก่เจ้าหน้าที่พรรคและประชาชน การศึกษาเป็นเครื่องมือในการเดินทางสู่นาคต

และส่วนสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้คือ ภาคผนวกเรื่อง “มวลประชาเป็นแหล่งกำลังของพวกเรา” บันทึกเรื่องราวของสีจิ้นผิง เลขาธิการใหญ่ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน

บทสรุปของการแนะนำหนังสือเล่มนี้ในเชิงการบริหารนั้นแม้ว่า หนังสือจะเป็นการรวบรวมแนวคิดที่เผยแพร่ในวาระและโอกาสต่างๆก็ตามแต่การแบ่งหัวข้อในหนังสือเล่มนี้นั้นสะท้อนถึง การบริหารประเทศของประธานาธิบดีสีจิ้นผิงไว้อย่างรอบด้านครบถ้วนตามยุทธศาสตร์ในการบริหารงานกล่าวคือ มีการกำหนดนโยบายเป็นเป้าหมายปลายทางที่ชัดเจน ตามแนวคิดและปรัชญาที่กำหนดไว้ มีแผนในการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน ให้ความสำคัญกับคนในการขับเคลื่อนแผนงานโดยเฉพาะผู้นำ แนวทางในการทำงานที่เน้นความสุจริต โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ การสร้างความร่วมมือกับมวลชนที่เป็นรากฐานสำคัญในประเทศและการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาของคนในชาติโดยการศึกษา การสร้างนวัตกรรม และการปกครองประเทศโดยใช้นิติรัฐและนิติธรรมเพื่อให้ประเทศจีนบรรลุเป้าหมายคือ สังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้ที่สนใจด้านการบริหารต้องหยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาอ่านและที่สำคัญการจดประเด็นสำคัญๆที่มาจากความคิดของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ผ่านหนังสือเล่มนี้จะทำให้ท่านเป็นผู้บริหารองค์การที่มียุทธศาสตร์ในการบริหารงานอย่างแน่นอน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Peer Review)

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2564)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. อาจารย์ ดร.สมบัติ	เดชบำรุง
2. อาจารย์ ดร.สมใจ	เดชบำรุง
3. อาจารย์ ดร.สมชัย	พุทธา
4. อาจารย์ ดร.ไพวัลย์	เหล็งสุดใจ

คุณภาพวิชาการ เชี่ยวชาญกิจกรรม
ผู้นำที่สามารถและสร้างสรรค์